

Sammon keskuslukio
Opetussuunnitelma 2021

Opintojaksojen kuvaukset

- Löydät tästä dokumentista eri opintojaksojen kuvaukset lyhyesti.
- Kaikkien opintojaksojen sisällöt löytyvät myös Wilmasta kohdasta *Opetussuunnitelma* ko. aineen kohdalta.
- Lisätietoa eri opintojaksojen sisällöistä, suoritusjärjestyksestä ja tarjonnasta saat opinto-ohjaajilta ja aineenopettajilta.
- Päivitetty 11/2023

Sisällys

Opintojaksojen kuvaukset	1
Äidinkieli ja kirjallisuus.....	3
Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä.....	5
Toinen kotimainen kieli.....	6
Vieraat kielet.....	8
Matematiikka.....	15
Biologia.....	19
Maantiede.....	21
Fysiikka.....	22
Kemia	24
Filosofia	26
Psykologia	27
Historia	28
Yhteiskuntaoppi	30
Uskonto	32
Elämäkatsomustieto.....	33
Terveystieto	34
Liikunta	35
Musiikki.....	37
Kuvataide.....	39
Opinto-ohjaus	40
Lukiodiplomit.....	41
Samken temaattiset opintojaksot.....	43
Tampereen lukiokoulutuksen yhteiset opintojaksot	44
Urheilulinjan opetussuunnitelma.....	45
Viestintälinjan opetussuunnitelma.....	46
Skeittilinjan opetussuunnitelma	48

Äidinkieli ja kirjallisuus

Pakolliset opinnot

ÄI1 Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)

Opintojakson tavoitteena on monipuolistaa opiskelijan tekstikäsitystä. Opiskelijan tekstitietoisuus syventyy keskeisiä tekstilajeja analysoimalla. Opiskelija kehittää omaa kirjoittamisprosessiaan harjoittelemalla aineistopohjaista kirjoittamista. Opintojakson arvioinnissa keskitytään kirjoittamisprosessin hallintaan.

ÄI2 Kieli- ja tekstitietoisuus (1 op)

Opintojakson tavoitteena on monipuolistaa opiskelijan tekstikäsitystä. Opiskelijan tekstitietoisuus syventyy keskeisiä tekstilajeja analysoimalla. Opiskelija kehittää omaa kirjoittamisprosessiaan harjoittelemalla aineistopohjaista kirjoittamista. Opintojakson arvioinnissa keskitytään kirjoittamisprosessin hallintaan.

ÄI3 Vuorovaikutus 1 (1 op)

Opintojakson tavoitteena on kehittää opiskelijan viestijäkuvaa, ryhmäviestintätaitoja ja viestintärohkeutta erilaisissa tilanteissa. Opiskelija oppii kehittämään vuorovaikutusosaamistaan refleктоimalla ja analysoimalla viestintätilanteita ja hyödyntämällä saamaansa palautetta. Opintojakson arvioinnissa keskitytään opiskelijan omien vuorovaikutustaitojen hallintaan.

ÄI4 Kirjallisuus 1 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on syventää opiskelijan taitoa lukea, eritellä ja tulkita kauno- ja tietokirjallisuutta. Opiskelija laajentaa ja syventää elämyksellisiä ja kokemuksellisia lukemisen ja kirjoittamisen tapoja. Keskeisenä tarkastelun kohteena on kertomuksellisuus kirjallisuudessa, mediassa ja muissa taiteen lajeissa. Opintojakson arvioinnissa keskitytään opiskelijan kirjallisuuden analysoinnin ja tulkinnan taitoihin.

ÄI5 Tekstien tulkinta 1 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on kehittää opiskelijan medialukutaitoa. Monimuotoisia tekstejä tutkitaan vaikuttamisen näkökulmasta. Opiskelija oppii ymmärtämään median vaikutuksen yksilöön ja yhteiskunnan toimintaan. Opiskelija harjoittelee argumentointitaitoja ja tuottaa sekä suullisia että kirjallisia kantaa ottavia tekstejä. Opintojakson arvioinnissa keskitytään esimerkiksi argumentoinnin analysointiin ja hallintaan.

ÄI6 Kirjoittaminen 1 (1 op)

Opintojakson tavoitteena on syventää opiskelijan kirjoittamisen taitoja. Opiskelija oppii ymmärtämään kirjoittamisen prosessina ja harjoittelee tekstin tuottamisen eri vaiheita. Rohkeutta ja omaäänisyyttä tuetaan sanataideharjoituksilla. Opintojakson arvioinnissa keskitytään opiskelijan kirjoittamistaitoihin.

ÄI7 Vuorovaikutus 2 (1 op)

Opintojakson tavoitteena on vahvistaa opiskelijan esiintymistaitoja lisäämällä esiintymisrohkeutta. Opiskelija oppii rakentamaan ja pitämään puheenvuoron. Lisäksi opiskelija harjoittelee analysoimaan ja arvioimaan puhuttuja ja audiovisuaalisia tekstejä. Opintojakson arvioinnissa keskitytään esimerkiksi puheen pitämisen taitoihin.

ÄI8 Kirjallisuus 2 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on lisätä opiskelijan kirjallisuuden tuntemusta ja ymmärrystä kontekstien merkityksestä. Opiskelija tutustuu keskeisiin Suomen kirjallisuuden ja maailmankirjallisuuden teemoihin ja teksteihin. Opintojakson arvioinnissa keskitytään kirjallisuuden kontekstuaalisuuden ymmärtämiseen.

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

ÄI9 Vuorovaikutus 3 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on monipuolistaa erityisesti jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja. Opiskelija harjoittelee ja oppii tarkastelemaan tietoisesti erilaisia vuorovaikutustilanteita sekä arvioimaan itseään ja muita esiintyjinä ja ryhmässä viestijöinä. Opintojakson arvioinnissa keskitytään monipuolisiin vuorovaikutustaitoihin.

ÄI10 Kirjoittaminen 2 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on valmentaa kirjoitustaidon ylioppilaskokeeseen. Opiskelija vahvistaa laajan aineistoja hyödyntävän tekstin rakentamisen taitojaan. Opintojaksossa arvioidaan kirjoitustaidon harjoituksia.

ÄI11 Tekstien tulkinta 2 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on valmentaa lukutaidon ylioppilaskokeeseen. Opiskelija vahvistaa kriittistä, kulttuurista, analyyttistä ja tulkitsevaa lukutaitoaan ja oppii hyödyntämään keskeisiä tekstianalyysin käsitteitä. Opintojaksossa arvioidaan lukutaidon harjoituksia.

Koulukohtaiset äidinkielen opintojaksot

ÄI12 Kielenhuollon ja kirjoittamisen kertausta kaikille (2 op)

Opintojaksolla keskitytään kirjoittamisen ja kielenhuollon perustaitojen vahvistamiseen sekä aineistopohjaisten tekstien harjoitteluun.

ÄI13 Kielen- ja tyylinhuollon opintojakso edistyneille (2 op)

Opintojakson tavoitteena on syventää kirjoittamisen ja kielenhuollon taitoja. Opiskelija vahvistaa tavoitteellisen lukemisen taitojaan ja oppii tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehityskohteitaan.

ÄI14 Luova kirjoittaminen (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan elämykselliseen kirjoittamisprosessiin. Opiskelija syventyy proosan, lyriikan ja draaman keinoihin kirjoittajan näkökulmasta sekä tulee tietoiseksi keinoista, joilla tekstiä voi elävöittää.

ÄI15 Jatko-opintovalmiuksia kehittävä luku- ja kirjoitustaidon opintojakso (2 op)

Opintojakson tavoitteena on kehittää analyyttisen lukemisen taitoja tutustumalla akateemisiin teksteihin. Opiskelija syventää analyyttisen ja aineistoja käyttävän tekstin kirjoittamisen taitojaan sekä harjoittelee tavoitteellista vuorovaikutusta.

ÄI16 Pirkanmaan lukudiplomin suorittaminen (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan kirjallisuuden eri lajeihin sekä elämykselliseen lukutapaan. Samalla opiskelija syventää kirjallisuuden analysointitaitojaan. Opintojaksoa voi suorittaa koko lukio-opintojen ajan.

ÄI17 Lukupiiri (1 op tai 2 op)

Läpi vuoden kestävässä lukupiirissä luetaan kokonaisteoksia ja tavataan säännöllisesti, keskustellaan ja innostutaan kirjallisuudesta. Opintojakson tavoitteena on tutustua kirjallisuuden eri muotoihin ja tukea opiskelijan lukemisharrastusta.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä

Pakolliset opinnot

S21 Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)

Opintojakson tavoitteena on monipuolistaa opiskelijan tekstikäsitystä esimerkiksi havainnoimalla kielen rakenteiden ja ilmausten käyttöä erilaisissa teksteissä. Opiskelija harjoittelee tekstin tuottamisen prosessia ja oppii käyttämään erilaisia tekstejä oman kirjoittamisen pohjana. Opintojakson arvioinnissa painotetaan kirjoittamisprosessin hallintaa.

S22 Kieli- ja tekstitietoisuus (1 op)

Opintojakson tavoitteena on kehittää opiskelijan kieli- ja tekstitietoisuutta. Opiskelija oppii hyödyntämään erilaisia kielenkäyttötilanteita ja -ympäristöjä kielitaitonsa kehittämisessä. Opintojaksossa arvioidaan opiskelijan kieli- ja tekstitietoisuutta tai eri kielenkäyttötilanteiden hallintaa.

S23 Vuorovaikutus 1 (1 op)

Opintojakson aikana opiskelija kehittää viestintätaitojaan ja -rohkeuttaan sekä syventää viestijäkuvaansa. Opintojaksossa arvioidaan lukio-opinnoissa tarvittavia viestintätaitoja.

S24 Kirjallisuus 1 (2 op)

Opintojaksossa perehdytään kaunokirjallisuuden lajeihin ja harjoitellaan kaunokirjallisuuden erittelyn taitoja sekä kirjallisesti että suullisesti. Tutustutaan esittävän taiteen ominaispiirteisiin ja ilmaisukeinoihin esimerkiksi teatteri- ja elokuvakäynnillä. Luetaan vähintään yksi suomenkielinen kokonaisteos, jonka avulla kehitetään kielellisten rakenteiden ja sanaston hallintaa. Opintojaksossa arvioidaan kirjallisuuden analyysi- ja tulkintataitoja.

S25 Tekstien tulkinta 1 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija syventää kriittistä lukutaitoaan, erityisesti medialukutaitoaan. Opiskelija oppii tarkastelemaan erilaisissa teksteissä käytettäviä argumentoinnin keinoja sekä oppii myös itse perustelevaan mielipiteitään yhä monipuolisemmin. Opintojakson aikana luetaan kokonainen kaunokirjallinen teos tai tietokirja. Opintojaksossa arvioidaan erityisesti vaikuttamisen ja argumentoinnin keinojen hallintaa.

S26 Kirjoittaminen 1 (1 op)

Opiskelija rohkaistuu kirjoittajana, oppii hallitsemaan kirjoittamisprosessin vaiheet sekä oppii laatimaan ja muokkaamaan laajahkoja asiatekstejä. Tekstejä tuotetaan ja arvioidaan myös yhdessä muiden kanssa. Opintojakson arvioinnissa keskitytään opiskelijan kirjoittamistaitoihin.

S27 Vuorovaikutus 2 (1 op)

Opintojakson aikana opiskelija kehittää viestintätaitojaan ja -rohkeuttaan sekä syventää viestijäkuvaansa. Opintojaksossa harjoitellaan kuullun ymmärtämisen ja keskusteluun osallistumisen strategioita, kirjoitetaan vuorovaikutustilanteisiin liittyviä tekstejä ja perehdytään ryhmäviestinnän ilmiöihin. Opintojaksossa arvioidaan tavoitteellisen vuorovaikutuksen taitoja.

S28 Kirjallisuus 2 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii tarkastelemaan kirjallisuutta eri konteksteissa ja ymmärtää kontekstin merkityksen kirjallisuuden tulkinnessa. Opintojaksossa perehdytään suomalaisen kirjallisuuden vaiheisiin osana maailmankirjallisuutta ja tarkastellaan eri aikakausien kirjallisuutta eri näkökulmista. Opiskelija tutustuu suomalaisen kirjallisuuden keskeisiin teoksiin ja teemoihin ja oppii arvioimaan niiden merkitystä. Opintojakson aikana luetaan merkittävä tai ajankohtainen kaunokirjallinen kokonaisteos. Opintojaksossa arvioidaan erityisesti suomalaisen

kirjallisuuden tuntemusta syntykontekstissaan.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

S29 Vuorovaikutus 3 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija kehittää vuorovaikutustaitojaan ja oppii arvioimaan vuorovaikutuksen ja vuorovaikutusosaamisen merkitystä niin ihmissuhteissa, opiskelussa, työelämässä kuin yhteiskunnassakin. Keskeistä on oppia analysoimaan vuorovaikutuksen kulttuurisia piirteitä sekä erilaisiin vuorovaikutustilanteisiin ja suhteisiin vaikuttavia tekijöitä. Opintojakson arvioinnissa painotetaan kykyä analysoida vuorovaikutusta eri näkökulmista. Opintojakson päätteeksi on mahdollista osallistua toisen asteen puheviestinnän päättökokeeseen eli PUHVI-kokeeseen. Koe järjestetään ja arvioidaan valtakunnallisten kriteerien mukaan.

S210 Kirjoittaminen 2 (2 op)

Opiskelija kehittää opintojakson aikana kirjoitustaitoaan ja koko kirjoittamisprosessiansa aineiston käytöstä kielenhuollollisiin yksityiskohtiin. Opintojaksossa luetaan ajankohtainen kaunokirjallinen teos tai tietokirja. Opintojaksossa arvioidaan monipuolisesti kirjoitustaitoja.

S211 Tekstien tulkinta 2 (2 op)

Opintojaksossa harjoitellaan tekstien tulkintaa ja syvennetään kriittistä ja kulttuurista lukutaitoa. Asia- ja mediatekstien analyysi- ja tulkintaharjoitusten lisäksi perehdytään fiktiivisiin teksteihin lukemalla näytelmäteksti tai runokokoelma. Opintojaksossa arvioidaan opiskelijan kykyä tulkita erilaisia monimuotoisia tekstejä.

Toinen kotimainen kieli

Ruotsi, B1-oppimäärä

Pakolliset opinnot

RUB1 Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakentaminen (1 op)

Opintojaksolla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja arkielämään liittyvissä kielenkäyttötilanteissa. Vahvistetaan opiskelijan tietämystä hänen kieli- ja kulttuuritaustastaan. Opiskelija pyrkii löytämään omaa oppimista edistäviä työtapoja, asettamaan tavoitteita ja kehittämään opiskelustrategioitaan esim. täydentämällä kieliprofiiliaan. Voidaan käyttää itsearviointia auttamaan opiskelijaa ymmärtämään oman osaamisensa taso ja kielitaidon kehittyminen.

RUB2 Ruotsin kieli arjessani (3 op)

Opintojaksolla käsitellään ihmissuhteisiin ja arkielämään liittyviä teemoja. Aihepiireissä painotetaan yksilön ja yhteisön hyvinvointia. Kehitetään erityisesti suullista kielitaitoa eri viestintäkanavia käyttäen ja opetellaan toimimista aktiivisena keskustelijana ja kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Kiinnitetään erityistä huomiota ääntämiseen. Voidaan myös käyttää vertaisarviointia, jolloin opiskelijan kyky antaa ja vastaanottaa palautetta kehittyy.

RUB3 Kulttuuri ja mediat (2 op)

Opintojakso laajentaa opiskelijan tuntemusta suomenruotsalaisesta, ruotsalaisesta ja muusta pohjoismaisesta kulttuurista. Opintojakson tehtävänä on vahvistaa opiskelijan monilukutaitoa ja erilaisten tekstien tulkitsemis- ja tuottamistaitoja ruotsinkielisiä medioita hyödyntäen. Arvioinnissa voidaan painottaa esimerkiksi erilaisten

tekstien tulkintaan.

RUB4 Ympäristömme (2 op)

Opintojakson aihepiireinä ovat kulttuurisesti moninainen elinympäristö sekä ajankohtaiset ilmiöt yhteiskunnassa. Opintojaksossa vahvistetaan opiskelijan monilukutaitoa ja erilaisten tekstien tulkitsemis- ja tuottamistaitoja. Opiskelija tutustuu erilaisiin tekstityyppeihin. Osana arviointia opiskelija voi kirjoittaa lyhyitä tekstejä opintojakson aihepiireistä, esimerkkinä mielipidekirjoitus.

RUB5 Opiskelu- ja työelämä (2 op)

Opintojakson teemoina ovat opiskelu ja työelämä sekä kielitaidon merkitys tulevaisuudennäkymissä. Opintojaksossa harjoitellaan jatko-opinnoissa ja työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja kirjallisesti ja suullisesti ruotsin kielellä. Osana arviointia voidaan laatia esimerkiksi työhakemus ja CV kirjallisena tai suullisena opiskelijan vahvuudet huomioiden. Kieliprofiilia täydennetään tulevaisuuden tarpeita varten.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

RUB6 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Opintojaksossa vahvistetaan opiskelijan kykyä ymmärtää ja tuottaa puhuttua ruotsin kieltä. Opiskelijaa rohkaistaan kehittämään omaa suullista viestintäänsä opintojakson monipuolisilla harjoituksilla, jotka samalla kertaavat ja vahvistavat aiemmilla opintojaksoilla opittua. Itsearviointissa voidaan käyttää eurooppalaista taitotasoasteikkoa luomaan jatkumoa tulevaisuuden kieliohotoihin. Mahdollisia arvioitavia näyttöjä voivat olla erilaiset, myös valmistelua edellyttävät suulliset tuotokset. Opintojaksoon sisältyy Opetushallituksen tuottaman suullisen kielitaidon kokeen tai erillisen ohjeistuksen mukaisten näyttöjen suorittaminen.

RUB7 Kestävä elämäntapa (2 op)

Opintojaksolla täydennetään pakollisten kurssien teemoja kestävän elämäntavan näkökulmasta. Opiskelija vankentaa taitoaan ymmärtää ja tuottaa erilaisia ruotsinkielisiä tekstejä. Arviointi perustuu monipuolisiin näyttöihin, kuten kirjalliseen vuorovaikutukseen erilaiset yleisöt huomioiden.

Yhdistetyt opintojaksot

RUB1 + RUB2 Opiskelutaidot, kieli-identiteetti ja ruotsin kieli arjessani (4 op)

Opintojaksolla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja arkielämään liittyvissä kielenkäyttötilanteissa. Vahvistetaan opiskelijan tietämystä hänen kieli- ja kulttuuritaustastaan. Opiskelija pyrkii löytämään omaa oppimista edistäviä työtapoja, asettamaan tavoitteita ja kehittämään opiskelustrategioitaan esim. täydentämällä kieliprofiiliaan. Opintojaksolla käsitellään myös ihmissuhteisiin ja arkielämään liittyviä teemoja. Aihepiireissä painotetaan yksilön ja yhteisön hyvinvointia. Kehitetään erityisesti suullista kielitaitoa eri viestintäkanavia käyttäen ja opetellaan toimimista aktiivisena keskustelijana ja kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Kiinnitetään erityistä huomioita ääntämiseen. Voidaan käyttää itsearviointia auttamaan opiskelijaa ymmärtämään oman osaamisensa taso ja kielitaidon kehittyminen. Voidaan myös käyttää vertaisarviointia, jolloin opiskelijan kyky antaa ja vastaanottaa palautetta kehittyä.

Koulukohtaiset ruotsin opintojaksot (B-oppimäärä)

RUB8 Kertaa ja kehitä taitojasi (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija kehittää ylioppilaskokeessa vaadittavia taitoja ja vahvistaa osaamistaan kielitaidon eri osa-alueilla. Opintojakson aikana kerrataan valtakunnallisten opintojaksojen sisältöjä.

RUB9 Kehitä kuuntelutaitoasi (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija kehittyy kuullun ymmärtämisessä. Kuuntelutaitoja kehitetään monipuolisten harjoitusten avulla.

RUB10 Ruotsia ruotsiksi Ruotsissa (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tutustuu ruotsalaiseen kulttuuriin ja parantaa vuorovaikutustaitojaan ruotsiksi. Opintojakson hyväksytyt suoritus edellyttää aktiivista osallistumista ja opiskelijoille annettujen vastualueiden hoitamista.

RUB11 Opi oppimaan ruotsia (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija kehittyy opiskelutaidoissaan ja ruotsin kielen perustaidoissaan omien tarpeidensa mukaisesti.

Vieraat kielet

Vieraat kielet, englantia, A-oppimäärä

Pakolliset opinnot

ENA1 Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakentaminen (1 op)

Opiskelija perehtyy englantiin maailmankielenä ja kommunikaation välineenä. Opintojaksolla kehitetään opiskelutaitoja itsenäisesti ja ryhmässä, aloitetaan oman kieliprofiilin rakentaminen sekä asetetaan tavoitteita jatkoa varten. Arviointi huomioi kielitaidon eri osa-alueet. Mahdollisia arvioitavia näyttöjä voivat olla kirjalliset ja suulliset tuotokset. Opintojaksolla voidaan hyödyntää itse- ja vertaisarviointia.

ENA2 Englanti globaalina kielenä (3 op)

Opintojaksolla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen, myös kansainvälisessä kontekstissa. Opiskelija harjoittelee taitoa olla aktiivinen keskustelija ja toisia kuunteleva kielenkäyttäjä. Arviointi huomioi kielitaidon eri osa-alueet. Mahdollisia arvioitavia näyttöjä voivat olla kirjalliset ja suulliset tuotokset. Opintojaksolla voidaan arvioida esim. suullinen esitys.

ENA3 Englannin kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)

Opintojakson aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, mediat sekä luova toiminta. Opiskelija harjoittelee itseilmaisua esim. tuottamalla ja tulkitsemalla erilaisia tekstejä. Arviointi huomioi kielitaidon eri osa-alueet. Mahdollisia arvioitavia näyttöjä voivat olla kirjalliset ja suulliset tuotokset. Opintojaksolla voidaan arvioida esim. laajahko luovan ilmaisun tuotos tai projektityö.

ENA4 Englannin kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan kriittisiä luku- ja tiedonhankintataitoja, joita sovelletaan tuotoksiin. Opiskelija harjoittelee aktiivista toimijuutta ja kansalaisuutta sekä tutustuu vaikuttamisen keinoihin. Arviointi huomioi kielitaidon eri osa-alueet. Mahdollisia arvioitavia näyttöjä voivat olla kirjalliset ja suulliset tuotokset. Opintojaksolla voidaan arvioida esim. kantaottava tuotos.

ENA5 Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)

Opintojakson aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloista. Opiskelija tutustuu tieteellisen tekstin piirteisiin ja harjoittelee tiivistämistä ja raportointia. Opintojaksolla syvennetään tiedonhankinnan taitoja ja kehitetään lukemisen

strategioita. Arviointi huomioi kielitaidon eri osa-alueet. Mahdollisia arvioitavia näyttöjä voivat olla kirjalliset ja suulliset tuotokset. Opintojaksolla voidaan arvioida esim. tiivistelmä, raportti tai projektityö.

ENA6 Englannin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)

Opintojaksolla aihepiireihin kuuluvat jatko-opinnot ja työelämä, myös kansainvälisessä kontekstissa. Opiskelija perehtyy talousasioihin sekä nuoren omasta, että yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Opiskelija harjoittelee lukio-opintojen jälkeen tarvittavia viestintätaitoja ja täydentää kieliprofiiliaan. Arviointi huomioi kielitaidon eri osa-alueet. Mahdollisia arvioitavia näyttöjä voivat olla kirjalliset ja suulliset tuotokset. Opintojaksolla voidaan arvioida esim. motivaatiokirje tai työhakemus.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

ENA7 Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)

Opintojaksolla käsitellään ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan teemoja ratkaisukeskeisestä näkökulmasta. Näitä tarkastellaan myös opiskelijan omasta elinpiiristä käsin. Opiskelija harjoittelee laajempia kielenkäyttötilanteita sekä vahvistaa analysointi- ja tiedonhakutaitojaan. Arviointi huomioi kielitaidon eri osa-alueet. Mahdollisia arvioitavia näyttöjä voivat olla kirjalliset ja suulliset tuotokset. Opintojaksolla voidaan arvioida esim. laajempi projektityö tai esitelmä.

ENA8 Viesti ja vaikutus puhuen (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan monipuolista suullista kielitaitoa huomioiden vuorovaikutustilanteeseen osallistuvien erilaiset kulttuuriset ja kielelliset taustat. Opintojaksolla kerrataan oppimäärän pakollisilla opintojaksoilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Arviointi on monipuolista. Mahdollisia arvioitavia näyttöjä voivat olla erilaiset, myös valmistelua edellyttävät suulliset tuotokset. Opintojaksoon sisältyy Opetushallituksen tuottaman suullisen kielitaidon kokeen tai erillisen ohjeistuksen mukaisten näyttöjen suorittaminen.

Yhdistetyt opintojaksot

ENA1 + ENA2 Kieli-identiteettini ja monimuotoinen englannin kieli (4 op)

Opiskelija perehtyy englantiin maailmankielenä ja kommunikaation välineenä. Opintojaksolla kehitetään opiskelutaitoja itsenäisesti ja ryhmässä, aloitetaan oman kieliprofiilin rakentaminen sekä asetetaan tavoitteita jatkoa varten.

Opintojaksolla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen, myös kansainvälisessä kontekstissa. Opiskelija harjoittelee taitoa olla aktiivinen keskustelija ja toista kuunteleva kielenkäyttäjät. Arviointi huomioi kielitaidon eri osa-alueet. Mahdollisia arvioitavia näyttöjä voivat olla kirjalliset ja suulliset tuotokset. Opintojaksolla voidaan hyödyntää itse- ja vertaisarviointia ja arvioida esim. suullinen esitys.

Koulukohtaiset englannin opintojaksot (A-oppimäärä)

ENA9 Kertaa ja kehitä taitojasi (1 op tai 2 op)

Tavoitteet

- hioo päättökokeissa tarvittavia taitoja
- vahvistaa ja syventää monipuolisesti kielitaidon eri osa-alueita

ENA11 Kuuntele ja kirjoita paremmin (1 op tai 2 op)

Tavoitteet

- vahvistaa kirjoitustaitojaan
- vahvistaa kuuntelutaitojaan

ENA10 Englannin perusasiat haltuun! (1 op tai 2 op)

Tavoitteet

- tukea opiskelijaa, jolle englannin opiskelu on haastavaa

Vieraat kielet , A-oppimäärä

saksa, ranska, espanja

Pakolliset opinnot

VKA1 Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakentaminen (1 op)

Opintojakso totuttaa opiskelijaa lukion kieltenopiskeluun, jossa kohdekieltä käytetään mahdollisimman paljon. Tehtävänä on kehittää opiskelijoiden kielitietoisuutta, kieli-identiteettiä ja opiskelutaitoja sekä edistää yksilön ja ryhmän hyvinvointiosaamista. Opintojakson aikana aloitetaan oman kieliprofiilin rakentaminen ja asetetaan tavoitteita jatkoa varten.

VKA2 Kieli globaalissa maailmassa ja vuorovaikutusosaaminen (3 op)

Opiskelijaa ohjataan hyödyntämään muita opintoja tai oppimisympäristöjä sekä elämänpiirejään.

VKA3 Kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)

Opintojakson aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, mediat sekä luova toiminta. Opintojaksossa tarkastellaan kielten ja kulttuurien moninaisuutta sekä arvoja ja merkityksiä, jotka välittyvät kulttuurin kautta yksilölle ja yhteisölle. Opiskelija harjoittelee itseilmaisua esim. tuottamalla ja tulkitsemalla erilaisia tekstejä.

VKA4 Kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)

Opintojakson tehtävänä on kehittää ajattelu- ja opiskelutaitoja harjoittelemalla kriittisiä luku- ja tiedonhankintataitoja sekä niihin pohjautuvia soveltamisen ja tuottamisen taitoja. Opiskelijaa kannustetaan ottamaan perustellusti kantaa yhteiskunnallisiin kysymyksiin kohdekielellä.

VKA5 Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)

Opintojakson tehtävänä on kehittää ajattelu- ja opiskelutaitoja harjoittelemalla kriittisiä luku- ja tiedonhankintataitoja sekä niihin pohjautuvia soveltamisen ja tuottamisen taitoja. Opiskelijaa kannustetaan ottamaan perustellusti kantaa yhteiskunnallisiin kysymyksiin kohdekielellä.

VKA6 Kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)

Opintojakson tehtävänä on syventää opiskelijan käsitystä kielitaidosta työelämätaimana ja sosiaalisena pääomana muuttuvassa maailmassa. Opintojaksossa pohditaan jatko-opinto- ja urasuunnitelmia sekä työntekoa myös kansainvälisessä kontekstissa. Opiskelija harjoittelee lukio-opintojen jälkeen tarvittavia viestintätaitoja ja täydentää kieliprofiiliaan.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

VKA7 Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)

Opintojaksolla käsitellään ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan teemoja ratkaisukeskeisestä näkökulmasta. Näitä tarkastellaan myös opiskelijan omasta elinpiiristä käsin. Opiskelija harjoittelee laajempia kielenkäyttötilanteita sekä vahvistaa analysointi- ja tiedonhankutaitojaan.

VKA8 Viesti ja vaikutus puhuen (2 op)

Opintojakson tehtävänä on harjaannuttaa opiskelijan monipuolista suullista kielitaitoa, jota tarvitaan kansainväliseen toimijuuteen, sekä tarjota opiskelijalle jatkuvan oppimisen välineitä oman suullisen kielitaidon kehittämiseksi. Tehtävänä on myös vahvistaa neuvottelemisen taitoja. Opintojaksolla kerrataan oppimäärän pakollisilla opintojaksoilla käsiteltyjä

aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Yhdistetyt opintojaksot

VKA1 + VKA2 (4 op) Opiskelutaitoja kartuttaen ja kieli-identiteettiä rakentaen kohti toimintaa ja vuorovaikutusta globaalissa maailmassa

Opintojakso totuttaa opiskelijaa lukion kieltenopiskeluun, jossa kohdekieltä käytetään mahdollisimman paljon. Tehtävänä on kehittää opiskelijoiden kielitietoisuutta, kieli-identiteettiä ja opiskelutaitoja sekä edistää yksilön ja ryhmän hyvinvointiosaamista. Opintojakson aikana aloitetaan oman kieliprofiilin rakentaminen ja asetetaan tavoitteita jatkoa varten. Opiskelijaa ohjataan hyödyntämään muita opintoja tai oppimisympäristöjä sekä elämänpiirejään.

Koulukohtaiset saksan kielen opintojaksot (A-oppimäärä)

SAA9 Kertaa ja kehitä taitojasi (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija kehittää pitkän saksan ylioppilaskokeessa vaadittavia taitoja sekä vahvistaa ja syventää osaamistaan kielitaidon eri osa-alueilla.

SAA10 Kansainvälinen yhteistyö (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osallistuu opiskelijavaihtoprojektiin saksalaisen ystävyyskoulun kanssa majoittuen isäntäperheeseen. Vaihdon aikana tutustutaan paikalliseen koulunkäyntiin, arkeen, kieleen ja kulttuuriin. Vastavuoroisesti opiskelija vastaanottaa saksalaisen nuoren perheeseensä samanpituiseksi ajaksi.

SAA11 Projektiopintojakso (1-6 op)

Opintojakso voi sisältää erilaisia vieraan kielen opintojen sisältöjä, esimerkiksi lukiomme yhteistyötahojen kanssa toteutettavia projekteja tai kansainvälisiä kielikokeita tai -diplomeja.

Koulukohtaiset ranskan kielen opintojaksot (A-oppimäärä)

RAA9 Kertaa ja kehitä taitojasi (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija kehittää ylioppilaskokeessa vaadittavia taitoja sekä vahvistaa ja syventää osaamistaan kielitaidon eri osa-alueilla.

RAA10 Kansainvälinen yhteistyö (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tutustuu kohdekielisen maan kulttuuriin esimerkiksi matkalla kohdekieliseen maahan ja parantaa vuorovaikutustaitojaan kohdekielellä

RAA11 Projektiopintojakso (1-6 op)

Opintojakso voi sisältää erilaisia vieraan kielen opintojen sisältöjä, esimerkiksi lukiomme yhteistyötahojen kanssa toteutettavia projekteja tai kansainvälisiä kielikokeita tai -diplomeja.

Koulukohtaiset espanjan kielen opintojaksot (A-oppimäärä)

EAA9 Kertaa ja kehitä taitojasi (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija kehittää ylioppilaskokeessa vaadittavia taitoja sekä vahvistaa ja syventää osaamistaan kielitaidon eri osa-alueilla.

EAA10 Kansainvälinen yhteistyö (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tutustuu kohdekielisen maan kulttuuriin esimerkiksi matkalla kohdekieliseen maahan ja parantaa vuorovaikutustaitojaan kohdekielellä

EAA11 Projektiopintojakso (1-6 op)

Opintojakso voi sisältää erilaisia vieraan kielen opintojen sisältöjä, esimerkiksi lukiomme yhteistyötahojen kanssa toteutettavia projekteja tai kansainvälisiä kielikokeita tai -diplomeja.

Vieraat kielet, B2-oppimäärä

Saksa, ranska

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

VKB21 Perustason alkeet 3 (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit liittyvät nuoren arkeen. Tutustutaan opiskelijalle tärkeisiin teemoihin esimerkiksi vapaa-aikaan, harrastuksiin ja kouluun. Arviointi perustuu monipuolisiin näyttöihin. Itsearviointia voidaan käyttää auttamaan opiskelijaa ymmärtämään oman kielitaitonsa kehitystä

VKB22 Perustaso 1 (2 op)

Opintojaksolla havainnoidaan omaa ja kohdekielen kulttuuria ja niiden eroja sekä opetellaan kertomaan omasta kulttuurista kohdekielellä. Hankitaan tietoa omasta ja vieraasta kulttuurista ja vertaillaan niitä eri medioita käyttäen. Innostetaan opiskelijoita kansainväliseen toimintaan. Arviointi perustuu monipuolisiin näyttöihin. Voidaan lisätä omaa tuottamista kuten esitelmiä ja pienimuotoisia kirjoitelmia.

VKB23 Perustaso 2 (2 op)

Opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjoitellaan oman mielipiteen ilmaisemista ja tunteista kertomista. Käsitellään terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä teemoja kuten ihmissuhteet ja erilaiset elämäntilanteet. Arviointi perustuu monipuolisiin näyttöihin ja vuorovaikutustaitojen arviointia voidaan vähitellen korostaa.

VKB24 Perustaso 3 (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan kohdekielisen kielialueen historiaan ja kulttuuri-ilmiöihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Aihepiirejä ovat esimerkiksi musiikki, elokuvat, kirjallisuus ja kuvataide sekä ruoka- ja tapakulttuuri. Arviointi perustuu monipuolisiin näyttöihin. Opintojakson aikana opiskelija tekee kohdekielisen tuotoksen esimerkiksi monimediasen esityksen, jonka arvioinnissa voidaan toteuttaa vertaisarviointia.

VKB25 Perustaso 4 (2 op)

Opintojakson aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Voidaan käsitellä ammatinvalintaa ja jatko-opintoja opiskelijan omasta näkökulmasta. Vahvistetaan opiskelijan itseluottamusta työelämään liittyvissä kielenkäyttötilanteissa. Arviointi perustuu monipuolisiin näyttöihin. Voidaan laatia esimerkiksi CV, työhakemus tai toteuttaa työhaastattelu.

VKB26 Perustaso 5 (2 op)

Opintojaksolla käsitellään ajankohtaisia ja globaaleja aiheita eri medioita käyttäen. Rohkaistaan mediakriittisyyteen ja syvennetään suullisen ja kirjallisen mielipiteen ilmaisemisen taitoja. Arviointi perustuu monipuolisiin näyttöihin. Opintojakson aikana opiskelija voi esimerkiksi pitää blogia kohdemaan ajankohtaisista tapahtumista ja ilmiöistä.

VKB27 Perustason jatko 1 (2 op)

Opintojakson aiheet liittyvät luontoon, erilaisiin asuinympäristöihin sekä kestävään elämäntapaan. Mahdollisia käsiteltäviä asioita

ovat ympäristöasiat, kierrätys sekä energian tuotanto ja käyttö. Aiheita voidaan käsitellä sekä henkilökohtaisesta, paikallisesta että globaalista näkökulmasta. Arviointi perustuu monipuolisiin näyttöihin. Syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen taitoja.

VKB28 Perustason jatko 2 (2 op)

Opintojaksolla syvennetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön ja työelämään. Vahvistetaan opiskelijan valmiuksia ylläpitää ja kehittää kielitaitoaan myös lukio-opintojen jälkeen. Arviointi perustuu monipuolisiin näyttöihin. Itsearvioinnissa voidaan käyttää eurooppalaista taitotasoaasteikkoa luomaan jatkumoa tulevaisuuden kieliopintoihin.

Koulukohtaiset saksan kielen opintojaksot (B2-oppimäärä)

SAB29 Kertaa ja kehitä taitojasi (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija kehittää ylioppilaskokeessa vaadittavia taitoja sekä vahvistaa ja syventää osaamistaan kielitaidon eri osa-alueilla.

SAB210 Kansainvälinen yhteistyö (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osallistuu opiskelijavaihtoprojektiin saksalaisen ystävyyskoulun kanssa majoittuen isäntäperheeseen. Vaihdon aikana tutustutaan paikalliseen koulunkäyntiin, arkeen, kieleen ja kulttuuriin. Vastavuoroisesti opiskelija vastaanottaa saksalaisen nuoren perheeseensä samanpituiseksi ajaksi.

SAB211 Projektio-pintojakso (2 op)

Opintojakso voi sisältää erilaisia vieraan kielen opintojen sisältöjä, esimerkiksi lukiomme yhteistyötahojen kanssa toteutettavia projekteja tai kansainvälisiä kielikokeita tai -diplomeja.

Koulukohtaiset ranskan kielen opintojaksot (B2-oppimäärä)

RAB29 Kertaa ja kehitä taitojasi (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija kehittää ylioppilaskokeessa vaadittavia taitoja sekä vahvistaa ja syventää osaamistaan kielitaidon eri osa-alueilla.

RAB210 Kansainvälinen yhteistyö (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tutustuu kohdekielisen maan kulttuuriin esimerkiksi matkalla kohdekieliseen maahan ja parantaa vuorovaikutustaitojaan kohdekielellä.

RAB211 Projektio-pintojakso (2 op)

RAB212 Projektio-pintojakso (1 op)

Vieraat kielet, B3-oppimäärä

Saksa, ranska, espanja

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

VKB31 Perustason alkeet 1 (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita. Rohkaistaan tuottamaan ensimmäisiä kohdekielisiä suullisia ja kirjallisia tuotoksia.

VKB32 Perustason alkeet 2 (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa arjen kielenkäyttötilanteissa. Vahvistetaan ääntämistä ja intonaatiota sekä rohkaistaan opiskelijaa ilmaisemaan itseään kohdekielellä. Kannustetaan käyttämään vähäistäkin kielitaitoa esimerkiksi omiin mielenkiinnon kohteisiin liittyen.

VKB33 Perustason alkeet 3 (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit liittyvät nuoren arkeen. Tutustutaan opiskelijalle tärkeisiin teemoihin esimerkiksi vapaa-aikaan, harrastuksiin ja kouluun.

VKB34 Perustaso 1 (2 op)

Opintojaksolla havainnoidaan omaa ja kohdekielen kulttuuria ja niiden eroja sekä opitaan kertomaan omasta kulttuurista kohdekielellä. Hankitaan tietoa omasta ja vieraasta kulttuurista ja vertaillaan niitä eri medioita käyttäen. Innostetaan opiskelijoita kansainväliseen toimintaan.

VKB35 Perustaso 2 (2 op)

Opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjoitellaan oman mielipiteen ilmaisemista ja tunteista kertomista. Käsitellään terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä teemoja kuten ihmissuhteet ja erilaiset elämäntilanteet.

VKB36 Perustaso 3 (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan kohdekielisen kielialueen historiaan ja kulttuuri-ilmiöihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Aihepiirejä ovat esimerkiksi musiikki, elokuvat, kirjallisuus ja kuvataide sekä ruoka- ja tapakulttuuri.

VKB37 Perustaso 4 (2 op)

Opintojakson aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Voidaan käsitellä ammatinvalintaa ja jatko-opintoja opiskelijan omasta näkökulmasta. Vahvistetaan opiskelijan itseluottamusta työelämään liittyvissä kielenkäyttötilanteissa.

VKB38 Perustaso 5 (2 op)

Opintojaksolla käsitellään ajankohtaisia ja globaaleja aiheita eri medioita käyttäen. Rohkaistaan mediakriittisyyteen ja syvennetään suullisen ja kirjallisen mielipiteen ilmaisemisen taitoja.

Koulukohtaiset saksan kielen opintojaksot (B3-oppimäärä)

SAB310 Perustason jatko 1 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija pystyy vuorovaikutukseen taitotason A2.2 tavoitteiden mukaisesti.

SAB311 Perustason jatko 2 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija pystyy vuorovaikutukseen taitotason A2.2 tavoitteiden mukaisesti.

SAB39 Kertaa ja kehitä taitojasi (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija kehittää ylioppilaskokeessa vaadittavia taitoja sekä vahvistaa ja syventää osaamistaan kielitaidon eri osa-alueilla.

SAB312 Kansainvälinen yhteistyö (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osallistuu opiskelijavaihtoprojektiin saksalaisen ystävyyskoulun kanssa majoittuen isäntäperheeseen. Vaihdon aikana tutustutaan paikalliseen koulunkäyntiin, arkeen, kieleen ja kulttuuriin. Vastavuoroisesti opiskelija vastaanottaa saksalaisen nuoren perheeseensä samanpituisiksi ajaksi.

SAB313 Projektio-pintojakso (1-6 op)

Opintojakso voi sisältää erilaisia vieraan kielen opintojen sisältöjä, esimerkiksi lukiomme yhteistyötahojen kanssa toteutettavia projekteja tai kansainvälisiä kielikokeita tai -diplomeja.

Koulukohtaiset ranskan kielen opintojaksot (B3-oppimäärä)**RAB310 Perustason jatko 1 (2 op)**

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija pystyy vuorovaikutukseen taitotason A2.2 tavoitteiden mukaisesti.

RAB311 Perustason jatko 2 (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija pystyy vuorovaikutukseen taitotason A2.2 tavoitteiden mukaisesti.

RAB39 Kertaa ja kehitä taitojasi (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija kehittää ylioppilaskokeessa vaadittavia taitoja sekä vahvistaa ja syventää osaamistaan kielitaidon eri osa-alueilla.

RAB312 Kansainvälinen yhteistyö (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tutustuu kohdekielisen maan kulttuuriin esimerkiksi matkalla kohdekieliseen maahan ja parantaa vuorovaikutustaitojaan kohdekielellä.

RAB313 Projektio-pintojakso (1-6 op)

Opintojakso voi sisältää erilaisia vieraan kielen opintojen sisältöjä, esimerkiksi lukiomme yhteistyötahojen kanssa toteutettavia projekteja tai kansainvälisiä kielikokeita tai -diplomeja.

Matematiikka

Pakolliset opinnot**MAY1 Luvut ja yhtälöt (2 op)**

Opintojaksossa keskitytään perusopetuksessa opiskeltujen sisältöjen kertaamiseen ja syventämiseen. Opintojakson aikana kiinnitetään erityistä huomiota siirtymiseen luvuista symbolien käyttöön. Opintojakson aikana voidaan keskittyä perusasioiden osaamisen vahvistamiseen tai osaamisen syventämiseen ja laajentamiseen. Opintojakson aikana myös luodaan ne opiskelutottumukset, joihin myöhempien opintojaksojen opiskelu perustuu sekä otetaan käyttöön ohjelmistoja, joita tullaan hyödyntämään myöhemmissä opinnoissa. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

Matematiikan pitkä oppimäärä**Pakolliset opinnot****MAA2 Funktiot ja yhtälöt 1 (3 op)**

Vahvistetaan yhtälönratkaisuun ja funktion tarkasteluun liittyviä taitoja. Tutustutaan polynomi-, rationaali- ja juurifunktioihin sekä niiden ominaisuuksiin ja käyttöön ilmiöiden matemaattisessa mallintamisessa ja ongelmanratkaisussa. Opitaan

ratkaisemaan funktioihin liittyviä yhtälöitä ja polynomiepäyhtälöitä. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja yhtälöiden ratkaisemisessa ja funktioiden tutkimisessa. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAA3 Geometria (2 op)

Harjoitellaan erilaisiin kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien tilanteiden hahmottamista. Opitaan käyttämään geometrista tietoa käsitteleviä lauseita. Ratkaistaan erilaisia geometrisia ongelmia. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja geometrian ongelmien ratkaisemisessa. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAA4 Analyttinen geometria ja vektorit (3 op)

Perehdytään geometriaan tasokoordinaatistossa. Tutkitaan erilaisia käyriä ja niiden yhtälöitä. Opitaan vektorin käsite ja vektorilaskennan perusteet. Opitaan ratkaisemaan tasogeometrian ongelmia vektoreiden avulla. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja käyrien ja vektoreiden tutkimisessa ja niihin liittyvissä sovelluksissa. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAA5 Funktiot ja yhtälöt 2 (2 op)

Tutustutaan sini- ja kosinifunktioiden sekä eksponentti- ja logaritmfunktioiden ominaisuuksiin ja niiden käyttöön ilmiöiden matemaattisessa mallintamisessa ja ongelmanratkaisussa. Harjaannutaan käyttämään ohjelmistoja funktioiden kuvaajien hahmottamisessa, mallintamisessa ja yhtälöiden ratkaisemisessa. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAA6 Derivaatta (3 op)

Tutustutaan raja-arvon käsitteeseen ja funktion jatkuvuuteen. Opitaan derivaatan käsite muutosnopeuden mittana ja määrittämään erilaisten funktioiden derivaatat. Harjaannutaan käyttämään derivaattaa funktion ominaisuuksien tutkimisessa ja ääriarvo-ongelmien ratkaisemisessa. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja derivoimisessa ja sovellustehtävien yhteydessä. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAA7 Integraalilaskenta (2 op)

Tutustutaan integraalilaskennan peruskäsitteisiin kuten integraalifunktio ja määrätty integraali ja opitaan määrittämään yksinkertaisten funktioiden integraalifunktioita. Opitaan soveltamaan integraalilaskentaa pinta-alojen ja tilavuuksien määrittämisessä. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja integroimisessa ja sovellustehtävien yhteydessä. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAA8 Tilastot ja todennäköisyys (2 op)

Tutustutaan diskreettiin jakaumaan tunnuslukujen, regression ja korrelaation avulla. Perehdytään kombinatorisiin menetelmiin ja todennäköisyyslaskennan perusteisiin. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja jakaumien havainnollistamisessa, tunnuslukujen määrittämisessä ja todennäköisyyksien laskemisessa. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAA9 Talousmatematiikka (1 op)

Opitaan hyödyntämään matemaattisia valmiuksia resurssien riittävyyteen, talouden suunnitteluun, yrittäjyyteen ja kannattavuuden laskentaan. Sovelletaan lukujonojen kaavoja talouteen liittyvissä matemaattisissa ongelmissa. Opitaan sovittamaan taloudellisiin tilanteisiin matemaattisia malleja ja ymmärtämään niiden rajoitukset. Opitaan hyödyntämään ohjelmistoja laskelmien tekemisessä ja sovellusten yhteydessä. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

MAA10 3D-geometria (2 op)

Syvennetään vektorilaskennan tuntemusta ja opitaan käyttämään vektoreita kolmiulotteisessa avaruudessa. Opitaan tutkimaan xyz-koordinaatiston pisteitä, suoria ja tasoja vektoreiden avulla. Vahvistetaan avaruusgeometrian osaamista ääriarvosovellusten yhteydessä sekä tutustutaan kahden muuttujan funktioon. Opitaan käyttämään ohjelmistoja vektoreiden, suorien, tasojen ja pintojen havainnollistamisessa sekä vektorilaskennassa. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAA11 Algoritmit ja lukuteoria (2 op)

Opitaan tuntemaan algoritmin käsite sekä tutkimaan, kuinka algoritmit toimivat. Opitaan toteuttamaan yksinkertaisia algoritmeja ohjelmoimalla. Pehdytään logiikan ja lukuteorian käsitteisiin, alkulukujen ominaisuuksiin sekä osataan tutkia kokonaislukujen jaollisuutta. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAA12 Analyysi ja jatkuva jakauma (2 op)

Syvennetään ymmärrystä analyysin peruskäsitteistä. Osataan muodostaa ja tutkia aidosti monotonisten funktioiden käänteisfunktioita. Täydennetään integraalilaskennan taitoja sekä pehdytään jatkuvan todennäköisyysjakauman käsitteeseen ja opitaan soveltamaan normaalijakaumaa. Opitaan käyttämään ohjelmistoja funktion ominaisuuksien tutkimisessa ja epäoleellisten integraalien laskemisessa sovellusten yhteydessä. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

Koulukohtaiset pitkän matematiikan opintojaksot

MAA13 Kertauskurssi (2 op)

Opintojaksolla kerrataan lukion oppimäärä ja harjoitellaan käyttämään opittuja tietoja ja taitoja monipuolisissa ongelmanratkaisutilanteissa matematiikan ylioppilaskoetta varten. Opintojakson arviointi perustuu annettujen tehtävien suorittamiseen. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

MAA14 Matemaattiset todistukset ja analyysi (2 op)

Tavoitteena tutustua erilaisiin todistustekniikoihin ja syventää matemaattista ymmärrystä. Opintojakson arviointi perustuu annettujen tehtävien suorittamiseen. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

MAA15 Pitkän matematiikan tukikurssi 1 (1 op tai 2 op)

Tavoitteena tukea opiskelijan 1. vuoden matematiikan opintoja. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

MAA16 Pitkän matematiikan tukikurssi 2 (1 op tai 2 op)

Tavoitteena tukea opiskelijan 2. vuoden matematiikan opintoja. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

MAA17 Sähköiset ohjelmistot (1 op tai 2 op)

Tavoitteena syventää omaa ohjelmointitaitoa ja harjaantua käyttämään sähköisiä oppimisolustoja monipuolisissa ongelmanratkaisutilanteissa. Opintojakson arviointi perustuu annettujen tehtävien suorittamiseen. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Matematiikan lyhyt oppimäärä

Pakolliset opinnot

MAB2 Lausekkeet ja yhtälöt (2 op)

Opintojakson tavoitteena on oppia luottamaan omiin matemaattisiin taitoihin. Annettujen ongelmien ratkaisemisessa käytetään hyväksi lausekkeitä, yhtälöitä ja lukujonoja. Opitaan toisen asteen polynomifunktio ja yhtälö. Lisäksi opitaan käyttämään ohjelmistoja polynomifunktioiden tutkimisessa. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAB3 Geometria (2 op)

Ratkaistaan käytännön ongelmia yhdenmuotoisuuden, suorakulmaisen kolmion geometrian ja koordinaatiston avulla. Opitaan tasokuvioiden ja kolmiulotteisten kappaleiden tutkimista ohjelmistoilla. Osataan määrittää kuvioiden ja kappaleiden pinta-aloja ja tilavuuksia. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAB4 Matemaattisia malleja (2 op)

Ongelmissa sovelletaan lineaarista ja eksponentiaalista mallia sekä algebrallisesti että teknisillä apuvälineillä. Arvioidaan mallien hyvyttä ja käyttökelpoisuutta. Ratkaistaan potenssi- ja eksponenttiyhtälöitä. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAB5 Tilastot ja todennäköisyys (2 op)

Kurssilla käsitellään ja tulkitaan tilastollisia aineistoja tilastollisten tunnuslukujen, regression ja korrelaation avulla. Lisäksi perehdytään todennäköisyyslaskennan perusteisiin. Kurssilla hyödynnetään ohjelmistoja. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAB6 Talousmatematiikan alkeet (1 op)

Opintojakson tavoitteena on oppia ymmärtämään talousmatematiikan peruskäsitteet ja -taidot. Opetellaan indeksit, koron käsite, verotus ja valuutanmuutokset. Lisäksi syvennetään prosenttilaskennan taitoja. Osataan hyödyntää tietolähteitä ja ohjelmistoja laskelmien tekemisessä. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAB7 Talousmatematiikka (1 op)

Opitaan soveltamaan taloudellisiin tilanteisiin matemaattisia malleja ja ymmärtämään niitä. Sovelletaan lukujonoja ja niiden summia talouteen liittyvissä ongelmissa. Käsitellään korkolaskuja, talletuksia ja lainoja. Lisäksi opitaan hyödyntämään ohjelmistoja laskelmien tekemiseen. Opintojakso antaa valmiuksia oman talouden suunnitteluun. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

MAB8 Matemaattinen analyysi (2 op)

Tutkitaan funktion muutosnopeutta graafisin ja numeerisin menetelmin. Opetellaan derivaatan käsite muutosnopeuden mittana sekä tutkitaan polynomifunktion kulkua. Määritetään polynomifunktioista ääriarvoja ja suurin ja pienin arvo suljetulla välillä sekä analyyttisesti että ohjelmallisesti. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

MAB9 Tilastolliset ja todennäköisyysjakaumat (2 op)

Tutustutaan normaali- ja binomijakaumaan sekä määritetään niihin liittyviä tunnuslukuja ja todennäköisyyksiä. Vahvistetaan tilastojen käsittelytaitoja. Tutustutaan luottamusväleihin ja virhemarginaaleihin. Summatiivisen arvioinnin lisäksi hyödynnetään jatkuvaa ja formatiivista arviointia. Arviointia voidaan toteuttaa esimerkiksi kokeena tai muuna arvioitavana työnä, jonka lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi ryhmäkeskustelua, itsearviointia sekä oppimiskeskustelua.

Koulukohtaiset lyhyen matematiikan opintojaksot

MAB10 Kertauskurssi (2 op)

Tavoitteet

- Opintojaksolla kerrataan lukion oppimäärä ja harjoitellaan käyttämään opittuja tietoja ja taitoja monipuolisissa ongelmanratkaisutilanteissa matematiikan ylioppilaskoetta varten. Arviointi perustuu annettujen tehtävien suorittamiseen ja preliminäärikokeeseen. Opintojakso arvioidaan suorituserkinnällä.

MAB11 Sanalliset tehtävät sähköisiä alustoja hyödyntäen (1 op tai 2 op)

Tavoitteet

- harjaantuu käyttämään sähköisiä oppimisalustoja monipuolisissa ongelmanratkaisutilanteissa.

MAB12 Tilastojen ja todennäköisyyden jatkokurssi (1 op tai 2 op)

Tavoitteet

- oppii tulkitsemaan ja laatimaan erilaisia tilastoja ja tekemään niistä päätelmiä monipuolisia menetelmiä käyttäen.
- syventää todennäköisyyslaskennan osaamistaan
- tutustuu tilastolliseen päättelyyn.

MAB13 Tukikurssi (1 op tai 2 op)

Tavoitteet

- Täydentää ja lisää osaamistaan jostakin lyhyen matematiikan kurssista.

MAB14-MAB19 (1 op tai 2 op)

Jos opiskelija vaihtaa oppimäärää pitkästä lyhyeen, opinnot, jotka eivät suoraan vastaa mitään lyhyen matematiikan pakollista tai valtakunnallista valinnaista opintojaksoa, merkitään valinnaisiin lyhyen matematiikan opintojaksoihin MAB14 - MAB19

Biologia

Pakolliset opinnot

BI1 Elämä ja evoluutio (2 op)

Opintojaksolla perehdytään elämän edellytyksiin ja kaikille eliöille tunnusomaisiin piirteisiin. Keskeinen näkökulma on evoluutio ja sen merkityksen ymmärtäminen. Opintojaksolla tutustutaan biologiseen tapaan hankkia ja kuvata tietoa sekä biologiaan osana luonnontieteitä. Arviointia tapahtuu koko opintojakson ajan. Arviointi voi perustua esim. kokeisiin, ryhätöihin, tutkielmiin, työraportteihin. Arvioinnin kohteena voivat olla myös opiskelijan työskentelytaidot. Lisäksi voidaan käyttää vertais- ja itsearviointia.

BI2 Ekologian perusteet (1 op)

Opintojaksolla perehdytään ekologian perusteisiin ja luonnon monimuotoisuuteen. Keskeisiä sisältöjä ovat esimerkiksi ekosysteemien rakenne, aineiden kierto ja energian virtaus. Opintojaksolla painotetaan lajintunnistusta osana monimuotoisuuden ymmärtämistä. Arviointia tapahtuu koko opintojakson ajan. Arviointi voi perustua esim. kokeisiin, ryhätöihin, tutkielmiin, työraportteihin. Arvioinnin kohteena voivat olla myös opiskelijan työskentelytaidot. Lisäksi voidaan käyttää vertais- ja itsearviointia.

BI3 Ihmisen vaikutukset ekosysteemeihin (1 op)

Opintojaksolla perehdytään ympäristöongelmiin Suomessa ja muualla maailmassa. Keskeisiä sisältöjä ovat esimerkiksi ilmastonmuutoksen vaikutukset ekosysteemeihin, ihmisen vaikutus luonnon monimuotoisuuteen ja toiminta kestävän elämäntavan edistämiseksi ja ympäristön tilaan vaikuttaminen. Opintojaksolla tutustutaan ekologiseen tutkimukseen ja sen soveltamiseen ekosysteemien ja monimuotoisuuden suojelussa. Arviointia tapahtuu koko opintojakson ajan. Arviointi voi perustua esim. kokeisiin, ryhätöihin, tutkielmiin, työraportteihin. Arvioinnin kohteena voivat olla myös opiskelijan työskentelytaidot. Lisäksi voidaan käyttää vertais- ja itsearviointia.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

BI4 Solu ja perinnöllisyys (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan solun rakennetta ja toimintaa. Keskeisiä sisältöjä ovat solujen energiatalous, perimä ja sen ohjeiden toteuttaminen, perinnöllisyys sekä solujen lisääntyminen. Opintojaksolla pyritään käyttämään myös kokeellisia työtapoja. Arviointia tapahtuu koko opintojakson ajan. Arviointi voi perustua esim. kokeisiin, ryhätöihin, tutkielmiin, työraportteihin. Arvioinnin kohteena voivat olla myös opiskelijan työskentelytaidot. Lisäksi voidaan käyttää vertais- ja itsearviointia.

BI5 Ihmisen biologia (2 op)

Opintojaksolla perehdytään ihmisen rakenteisiin eli anatomiaan sekä elintoimintoihin eli fysiologiaan. Käsiteltäviä aihepiirejä ovat mm. lisääntyminen, aineenvaihdunta, puolustautuminen taudinaiheuttajia vastaan sekä liikkuminen. Arviointia tapahtuu koko opintojakson ajan. Arviointi voi perustua esim. kokeisiin, ryhätöihin, tutkielmiin, työraportteihin. Arvioinnin kohteena voivat olla myös opiskelijan työskentelytaidot. Lisäksi voidaan käyttää vertais- ja itsearviointia.

BI6 Biotekniikka ja sen sovellukset (2 op)

Opintojaksolla perehdytään biologian sovelluksiin mm. lääketieteessä, teollisuudessa, luonnonvarojen kestävän kehityksen mukaisessa käytössä sekä ympäristönsuojelussa. Tutustutaan geeniteknologian menetelmiin ja mikrobiologiaan. Arviointia tapahtuu koko opintojakson ajan. Arviointi voi perustua esim. kokeisiin, ryhätöihin, tutkielmiin, työraportteihin. Arvioinnin kohteena voivat olla myös opiskelijan työskentelytaidot. Lisäksi voidaan käyttää vertais- ja itsearviointia.

Koulukohtaiset biologian opintojaksot

BI7 Lukion biologia kokonaisuutena (1 op tai 2 op)

Muodostetaan kokonaiskäsitys biologian valtakunnallisista oppisisällöistä. Harjoitellaan erilaisiin ylioppilaskokeen tehtävätyyppeihin vastaamista sekä niissä tarvittavia teknisiä taitoja.

BI8 Biologisia tutkimuksia (1 op tai 2 op)

Opetellaan suunnittelemaan ja toteuttamaan erityyppisiä luonnontieteellisiä tutkimuksia. Harjoitellaan käyttämään erilaisia laboratorio- ja mittausvälineitä. Opetellaan dokumentoimaan työvaiheita ja esittämään tulokset monipuolisesti. Kerrataan töihin liittyviä teoria-asioita. Sopii opiskelijalle, joka oppii tekemällä käytännön töitä.

BI9 Biologiaa maastossa (1 op tai 2 op)

Opintojaksolla opiskellaan maastossa liikkumista, lajintuntemusta ja ekologisia kenttätutkimusmenetelmiä. Opitaan havainnoimaan, dokumentoimaan ja keräämään tuloksia. Käytetään tiedonkeruussa apuna erilaisia teknisiä keräyslaitteita ja esim. satelliittipaikannusta.

BI10 Etologia (1 op)

Opintojakson tavoitteena on ymmärtää eläimen käyttäytymisen perusteita. Perehdytään eläinten häiriökäyttäytymiseen, kouluttamiseen, älykkyyteen ja hyötykäyttöön yhteiskunnan eri toiminnoissa. Tehdään vierailuja ja yhteistyötä kouluttajien ja alan harrastajien kanssa.

BI11 Biologian harrastuneisuusprojekti (1 op tai 2 op)

Opintojakson saa suoritettua, kun tekee (tai osallistuu) biologiseen tutkimukseen, esittelee biologian alaan liittyvän harrastuneisuusprojektin, osallistuu järjestötoimintaan tai muuten osoittaa harrastuneisuutta ja aktiivisuutta biologian alalla. Projekti voi liittyä esim. lajintunnistamiseen, eläinten käyttäytymiseen, ympäristön muutosten havainnointiin tai luonnonsuojelutoimintaan.

BI12 Lääketieteellinen biologia (2 op)

Opintojaksolla esitellään lääketieteen alaa (ei vain lääkärin ammattia) ja sen sovelluksia esim. bioteknologiassa. Syvennetään ja sovelletaan lukion opintojaksoilla opittuja asioita. Esitellään alan jatko-opiskelupaikkoja, tehdään vierailuja Tampereen oppilaitoksiin, tutkimusyksiköihin ja yrityksiin.

Maantiede

Pakolliset opinnot

GE1 Maailma muutoksessa (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan muuttuvaan maailmaan ja alueellisiin ilmiöihin geomedian keinoin. Harjoitellaan maantieteellistä nimistöä ja tarkastellaan erilaisia ilmiöitä, etenkin ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia ihmisen toimintaan eri puolilla maapalloa. Opintojakson arviointi voi sisältää esimerkiksi kurssityön, ryhmätyön, kokeen, karttakokeen, projektin, portfolion, itse- ja vertaisarviointia.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

GE2 Sininen planeetta (2 op)

Opintojaksolla syvennetään luonnonmaantieteellisten ilmiöiden ja luonnonmaantieteellisen nimistön tuntemusta. Keskeisiä sisältöjä ovat maan planetaariset liikkeet sekä ilma-, vesi- ja kivikehän toiminnan analysointi. Opintojaksolla harjoitellaan maisemantulkintaa kartta-, valokuva- ja satelliittikuva-aineistoista. Opintojakson arviointi voi sisältää esimerkiksi kurssityön, ryhmätyön, kokeen, karttakokeen, projektin, portfolion, itse- ja vertaisarviointia.

GE3 Yhteinen maailma (2 op)

Opintojaksolla pohditaan ihmistoiminnan alueellisia piirteitä, kuten väestönkasvua, muuttoliikkeitä, kaupungistumista, luonnonvarojen hyödyntämistä, liikennettä sekä kehittyneisyyseroja. Teemoja tarkastellaan sekä maailmanlaajuisesti että

paikallisesti erityisesti kestävän kehityksen näkökulmasta. Opintojakson arviointi voi sisältää esimerkiksi kurssityön, ryhmätyön, kokeen, karttakokeen, projektin, portfolion, itse- ja vertaisarviointia.

GE4 Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta (2 op)

Opintojaksolla toteutetaan maantieteellinen tutkielma tai osallistumis- tai vaikuttamisprojekti. Opintojakson tavoitteena on oppia havainnoimaan arkiympäristöjä, tulkitsemaan maisemaa ja karttoja, sekä kuvaamaan ja selittämään luonnon ja ihmistoiminnan alueellisia ilmiöitä, rakenteita ja vuorovaikutussuhteita. Keskeisiä näkökulmia kurssilla ovat aluesuunnittelu, osallistavat menetelmät, geomedian käyttö tutkimuksessa, arjessa ja työelämässä. Opintojaksolla laaditaan maantieteellinen tutkielma tai osallistumis- ja vaikuttamisprojekti, joka arvioidaan. Sen lisäksi voidaan arvioida mm. ryhmätyö, koe, karttakoe, projekti, portfolio. Arvioinnin kohteena voivat olla tietojen lisäksi maantieteen taidot.

Koulukohtaiset maantieteen opintojaksot

GE5 Lukion maantiede kokonaisuutena (1 op tai 2 op)

Muodostetaan kokonaiskäsitys maantieteen valtakunnallisista oppisisällöistä. Harjoitellaan erilaisiin ylioppilaskokeen tehtävätyyppeihin vastaamista sekä niissä tarvittavia teknisiä taitoja.

GE6 Yhteiskuntamaantiede (1 op tai 2 op)

Opintojakso toteutetaan yhteistyössä yhteiskuntaopin kanssa. Tarkastellaan ajankohtaisia tapahtumia ja ilmiöitä lähinnä Pirkanmaalla ja sen alueen kunnissa. Aiheina voivat olla esim. liikenne, kaupunkisuunnittelu, alueen palvelut, energiantuotanto, urheilu, ympäristöasiat. Opitaan yhteiskunnallisen päätöksenteon vaiheet ja miten kansalainen voi vaikuttaa päätöksiin. Opintojaksoon sisältyy vierailuja ja retkiä.

GE7 Maantieteen kenttäopinnot (1 op tai 2 op)

Opintojaksolla perehdytään ympäristön muutoksiin ja niiden vaikutuksiin. Opetellaan luonnonmaantieteen ja ihmismaantieteen erilaisia tiedonkeruumenetelmiä. Tutustutaan Pirkanmaan geomorfologiaan (esim. mannerjäätikön aiheuttamat muodostumat) ja Tampereen kaupungin kaupunkirakenteeseen. Opintojaksoon sisältyy maasto- ja tutustumiskäyntejä.

GE8 Maantieteen harrastuneisuusprojekti (1 op tai 2 op)

Opintojaksolla osoitetaan harrastuneisuutta jollain maantieteen osa-alueella (esim. kartografia, matkailumaantiede, geologia tai meteorologia). Opintojakson saa suoritettua, kun tekee (tai osallistuu) maantieteelliseen tutkimukseen, esittelee maantieteen alaan liittyvän harrastuneisuusprojektin, osallistuu järjestötoimintaan tai muuten osoittaa harrastuneisuutta ja aktiivisuutta maantieteen alalla. Esimerkkiaiheita: kivi- tai maalajikokoelman kerääminen, seurantatutkimus säästä, ilmanlaadusta tai ihmisen toiminnasta, yhteiskunnalliset ilmiöt (maankäyttö, palvelurakenteen muutokset).

Fysiikka

Pakolliset opinnot

FY1 Fysiikka luonnontieteenä (1 op)

Opintojakson tavoitteena on ymmärtää fysiikan merkitys tieteellisessä maailmankuvassa. Opintojakson keskeisiä asioita ovat suureet, yksiköt, kokeellisuus ja ilmiöiden mallintaminen. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; luonnontieteellisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin. Arviointiin voidaan liittää esimerkiksi opintojaksolla tehdystä työstä kirjoitettu tutkimusraportti.

FY2 Fysiikka, ympäristö ja yhteiskunta (1 op)

Opintojakson tavoitteena on ymmärtää fysiikan merkitys yhteiskunnassa. Opintojakson keskeisiä asioita ovat energian käsitteen ymmärtäminen ja energiantuotantotapoihin tutustuminen. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; luonnontieteellisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin. Arviointiin voidaan sisällyttää esimerkiksi opintojakson aikana käydyt ryhmäkeskustelut tai -esitykset.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

FY3 Energia ja lämpö (2 op)

Opintojakson tavoitteena on syventää ymmärrystä energiasta fysiikan keskeisenä käsitteenä sekä tutustua termodynamiikan käsitteisiin. Opintojakso antaa valmiuksia osallistua energiakeskusteluun yhteiskunnassa. Opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat työn, energian ja hyötysuhteen käsitteet, lämpöopin systeemin tilanmuuttujat ja olomuodon muutokset. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; luonnontieteellisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin. Opintojakson aikana voidaan teettää esimerkiksi jokin kokeellinen työ, ryhmätyö, erilaisia palautustehtäviä tai useampia laajempia tehtäviä.

FY4 Voima ja liike (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään, soveltamaan ja tutkimaan kokeellisesti voimaan ja liikkeeseen liittyviä ilmiöitä. Opintojaksolla käsitellään mekaanisen energian ja liikemäärän säilymlakeja. Opintojaksolla tarkastellaan mm. suoraviivaista liikettä, Newtonin lakeja ja törmäyksiä. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; luonnontieteellisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin

FY5 Jaksollinen liike ja aallot (2 op)

Opintojaksolla perehdytään ympyrä- ja värähdysliikkeeseen sekä gravitaatiovuorovaikutukseen. Aaltoliikkeen ominaisuuksiin tutustutaan mekaanisten aaltojen ilmiöiden, kuten heijastumisen, taittumisen ja interferenssi-ilmiöiden kautta. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; luonnontieteellisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin.

FY6 Sähkö (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään, soveltamaan ja tutkimaan kokeellisesti sähköön liittyviä ilmiöitä. Opintojaksolla tutustutaan mm. yksinkertaisiin tasavirtapiireihin, niissä oleviin komponentteihin sekä sähköstaattiseen vuorovaikutukseen ja sähkökenttään. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; luonnontieteellisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin.

FY7 Sähkömagnetismi ja valo (2 op)

Opintojakson tavoitteena on sähkömagneettisen induktion ja sähkömagneettisen aaltoliikkeen ominaisuuksien ja merkityksen oppiminen valon ja varauksellisten hiukkasten käyttäytymisen kautta. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; luonnontieteellisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin.

FY8 Aine, säteily ja kvantittuminen (2 op)

Opintojakson tavoitteena on ymmärtää hiukkasten ja säteilyn dualistinen luonne, massan ja energian vastaavuus, energian kvantittumisen käsite, ytimen rakenne ja radioaktiivisuus sekä säteilyn lajit, säteilyturvallisuus ja säteilyn hyötykäyttö. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; luonnontieteellisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin.

Yhdistetyt opintojaksot

FY1 + FY2 Fysiikka, energia ja yhteiskunta (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tutustuu fysiikkaan systemaattisena, kokeellisuuden nojautuvana tieteenä.

Opiskelija perehtyy energiaan fysiikan keskeisenä käsitteenä ja saa valmiuksia osallistua ympäristöä ja teknologiaa koskevaan keskusteluun ja päätöksentekoon kestävästä energiatalouden näkökulmasta. Arviointiin voidaan liittää esimerkiksi opintojaksolla tehdystä työstä kirjoitettu tutkimusraportti ja opintojakson aikana käydyt ryhmäkeskustelut tai –esitykset.

Koulukohtaiset fysiikan opintojaksot

FY9 Lukion fysiikan kokonaiskuva (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii yhdistämään aiemmin opittuja asioita ymmärtääkseen luonnonilmiöitä kokonaisuuksina. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

FY10 Ihminen ja fysiikka (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tutustuu ihmiskehon toimintaan fysiikan näkökulmasta. Opiskelija pääsee tutustumaan esimerkiksi korkeakoulu- ja yritys yhteistyön kautta työelämän mahdollisuuksiin fysiikan ja lääketieteen alalta. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

FY11 Kokeellinen fysiikka yhteistyössä Tampereen kaupungin lukioiden kanssa (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tutustuu fysiikan kokeelliseen työskentelyyn. Opintojakso arvioidaan yhteistyössä Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa.

FY12 Hiukkasfysiikan tiedeopinnot (1 op tai 2 op)

Hiukkasfysiikan tiedeopinnot on syventävä opintojakso, jossa opiskelija tutustuu varattujen hiukkasten liikkeeseen sähkö- ja magneettikentässä. Tavoitteena on, että opiskelija perehtyy hiukkaskiihdyttimiin ja –ilmaisimiin sekä hiukkastutkimuksen historiaan ja nykypäivään. Opintojaksolla voidaan tehdä erilaisia ryhmätöitä tai esitelmiä. Opintojakso voi sisältää vierailua esimerkiksi Jyväskylän tai Helsingin yliopistoon. Kotimaassa suoritettavan opintojen laajuus on 1 op. Opintojaksoon voi sisältyä muutaman päivän tiedeleiri Euroopan hiukkastutkimuskeskuksessa CERNissä. Tiedeleiriin liittyen voidaan tehdä esimerkiksi matkaraportteja ja tutustua etukäteen vierailukohteeseen. Tiedeleirillä suoritettavien opintojen laajuus on 1 op. Tiedeleirille osallistuminen edellyttää hiukkasfysiikan tiedeopintojen kotimaan osuuden suorittamista ennen leiriä. Opintojaksolla voidaan tehdä yhteistyötä muiden lukioiden ja yliopistojen kanssa. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Kemia

Pakolliset opinnot

KE1 Kemia ja minä (1 op)

Opinnoissa vahvistetaan opiskelijan aiempaa kemian osaamista ja tuodaan näkyväksi kemian merkitystä opiskelijan omassa elämässä ja jatko-opinnoissa. Tavoitteena on saada valmiuksia kemiaan liittyvään yhteiskunnalliseen keskusteluun ja pohtia tietolähteiden luotettavuutta. Kokeellisissa töissä harjoitellaan erityisesti turvallista ja huolellista työskentelyä.

Opintojakson keskeisimmät sisällöt käsittelevät mm. teemoja: aine, atomin rakenne, jaksollinen järjestelmä, erotusmenetelmät sekä ainemäärä ja konsentraatio. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; kemiallisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin. Voidaan esimerkiksi arvioida vapaasti netistä saatavilla olevan artikkelin analysointia ja pohdintaa.

KE2 Kemia ja kestävä tulevaisuus (1 op)

Opinnoissa opiskelija syventää käsitystään kemiallisista sidoksista ja niiden merkityksestä aineen ominaisuuksille.

Kokeellisessa työskentelyssä harjoitellaan erityisesti johtopäätösten tekemistä havainnoista. Opinnoissa tutustutaan myös luonnontieteiden ratkaisuihin kestävästä elämäntavan edistämisestä. Opintojakson keskeisimmät sisällöt käsittelevät mm. teemoja: hilarakenteet, yhdisteiden kaavat, kemialliset sidokset ja poolisuus. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön;

kemiallisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin. Voidaan esimerkiksi arvioida kokeellisten töiden raportteja.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

KE3 Molekyylit ja mallit (2 op)

Opinnoissa tarkastellaan hiilen yhdisteitä, niiden rakennetta ja ominaisuuksia. Tieto- ja viestintäteknologiaa käytetään molekyylien mallintamisessa. Opintojakson keskeisimmät sisällöt käsittelevät mm. teemoja: liuosten valmistus ja laimentaminen, hiilyhdisteiden funktionaaliset ryhmät, nimeämisen perusteet sekä rakenteiden mallintaminen ja isomeria. Lisäksi tutustutaan spektrien antamaan informaatioon aineen rakenteesta ja kvanttimekaaniseen atomimalliin. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; kemiallisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin. Voidaan esimerkiksi arvioida digitaalisesti tuotettuja mallinnuksia.

KE4 Kemiallinen reaktio (2 op)

Opinnoissa tarkastellaan erilaisia kemiallisia reaktioita ja niiden merkitystä elinympäristössä. Reaktioiden tarkastelussa edetään havainnoista reaktiotuotteiden päättelyyn ja reaktioyhtälön kirjoittamiseen. Reaktioyhtälöä käytetään myös reaktion kvantitatiivisessa tarkastelussa. Opintojakson keskeisimmät sisällöt käsittelevät mm. teemoja: reaktioyhtälön kirjoittaminen ja tasapainottaminen, reaktiotuotteiden saanto ja rajoittava tekijä, ideaalikaasun tilanyhtälö ja erilaiset kemialliset reaktiot, myös polymeroitumisreaktiot ja polymeerien ominaisuudet. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; kemiallisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin. Voidaan esimerkiksi arvioida pienryhmätyöskentelyn tuotoksia.

KE5 Kemiallinen energia ja kiertotalous (2 op)

Opinnoissa käsitellään kemiallista energiaa ja energian varastointi- ja hyödyntämistapoja. Pehdytään luonnontieteellisen tutkimuksen suunnitteluun sekä tarkastellaan hapettumis- ja pelkistymisreaktioita ja niiden sovelluksia. Opintojakson keskeisimmät sisällöt käsittelevät mm. teemoja: kemiallisen reaktion energiamuutokset, reaktiosarja- ja seoslaskut, hapetusluvut, metallien ominaisuudet ja käyttökohteet sekä riittävyys ja kierrätettävyyys ja sähkökemian keskeisimmät periaatteet. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; kemiallisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin. Voidaan esimerkiksi arvioida luonnontieteellisen tutkimuksen tai ongelmanratkaisun ideointia ja suunnittelua.

KE6 Kemiallinen tasapaino (2 op)

Opinnoissa otetaan käyttöön kemiallisen tasapainon käsite ja tarkastellaan sitä kvantitatiivisesti ja kvalitatiivisesti. Tieto- ja viestintäteknikan avulla esitetään tutkimustuloksia graafisesti ja tulkitaan tuloksia. Opintojakson keskeisimmät sisällöt käsittelevät teemoja: reaktionopeus, homogeenisen tasapainon kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen käsittely, hapot ja emäkset, puskuriliuosten toimintaperiaate. Opinnoissa tutustutaan myös kemian tarjoamiin mahdollisuuksiin ympäristö- ja terveysongelmien ratkaisuisissa. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; kemiallisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin. Voidaan esimerkiksi arvioida graafisesti tuotetun tutkimuksen tuloksia ja tulkintaa.

Yhdistetyt opintojaksot

KE1 + KE2 Kemia, minä ja yhteiskunta (2 op)

Opintojaksossa vahvistetaan opiskelijan aiempaa kemian osaamista ja tuodaan näkyväksi kemian merkitystä opiskelijan omassa elämässä ja yhteiskunnassa. Opiskelija syventää käsitystään kemiallisista sidoksista ja niiden merkityksestä aineen ominaisuuksille. Tutustutaan ainemäärän käsitteeseen, mikä esittelee kemiasta kvantitatiivisen puolen. Kokeellisissa töissä harjoitellaan erityisesti turvallista ja huolellista työskentelyä sekä harjoitellaan johtopäätösten tekemistä havainnoista. Opinnoissa tutustutaan myös luonnontieteiden ratkaisuihin kestävästä elämäntavan edistämisessä. Arviointi perustuu monipuoliseen näyttöön; kemiallisen tiedon ymmärtämystä ja soveltamista voidaan osoittaa eri tavoin. Voidaan esimerkiksi arvioida vapaasti netistä saatavilla olevan artikkelin analysointia ja pohdintaa tai kokeellisten töiden raportteja.

Koulukohtaiset kemian opintojaksot

KE7 Lukion kemian kokonaiskuva (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on luoda kokonaiskuva kemiasta. Opintojaksolla syvennetään kemian osaamista laskennallisella tasolla ja harjoitellaan kemian ylioppilaskokeeseen vastaamista. Arviointi voi perustua annettujen tehtävien suorittamista tai preliminääriin. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

KE8 Kokeellinen kemia (2 op)

Opintojakson tavoitteena on perehtyä kemian erilaisiin työtapoihin. Opintojaksolla tehdään monipuolisesti erilaisia kemian laborointitöitä sekä vierailtaan mahdollisuuksien mukaan kemian alan yrityksissä ja oppilaitoksissa. Opintojakson arviointi perustuu sekä kokeellisen että teoreettisen osaamisen arviointiin. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

KE9 Orgaanisen kemian syventävä opintojakso (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija syventää orgaanisten yhdisteiden reaktioiden ja nimeämisen osaamistaan. Opiskelija myös syventää biomolekyylien rakenteen ja reaktioiden osaamistaan sekä yhdistää aiemmilla kemian ja biologian opintojaksoilla opitun tiedon solun rakenteeseen ja toiminnan ymmärtämiseen. Opintojakson arviointi perustuu sekä kokeellisen että teoreettisen osaamisen arviointiin. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Filosofia

Pakolliset opinnot

F11 Johdatus filosofiseen ajatteluun (2 op)

Opintojaksolla perehdytään filosofian yleiseen luonteeseen ja filosofisiin peruskysymyksiin. Keskiössä ovat ajattelun taidot: kriittisyys, käsitteellinen täsmällisyys, taitava argumentointi ja pätevä päättely. Näitä taitoja kehitetään monipuolisesti filosofian työtapoja hyödyntäen. Lisäksi tutustutaan tietämiseen ja olemassaoloon liittyviin filosofisiin kysymyksiin sekä tiedon luonteeseen erilaisissa tieteissä sekä lukion eri oppiaineissa. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan oppimista suhteessa opintojakson tavoitteisiin ja sisältöihin. Summatiivinen arviointi perustuu opintojaksolla annettuihin näyttöihin huomioiden erilaiset arviointikäytännöt.

F12 Etiikka (2 op)

Opintojaksolla perehdytään etiikan keskeisiin käsitteisiin ja kysymyksiin. Tutustutaan etiikan alueisiin, tavallisimpiin etiikan teorioihin sekä soveltavaan etiikkaan kuten ympäristöä koskeviin eettisiin kysymyksiin. Lisäksi harjoitellaan jäsentämään ja perustelemaan sekä omia elämänvalintoja että elämän merkityksellisyyttä filosofisen etiikan avulla. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan oppimista suhteessa opintojakson tavoitteisiin ja sisältöihin. Summatiivinen arviointi perustuu opintojaksolla annettuihin näyttöihin huomioiden erilaiset arviointikäytännöt.

Valinnaiset valtakunnalliset opinnot

F13 Yhteiskuntafilosofia (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan erilaisiin yhteiskuntafilosofisiin kysymyksiin, jotka käsittelevät mm. oikeudenmukaisuutta, demokratiaa, hyvinvointia ja tasa-arvoa. Tavoitteena on perehtyä erilaisiin poliittisiin ihanteisiin ja aatteisiin niin kansallisesta kuin globaalistakin näkökulmasta sekä oppia soveltamaan yhteiskuntafilosofista tietämystä ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin, jotka liittyvät mm. ympäristöongelmiin, kulttuurien kohtaamiseen, teknologian ja tekoälyn vaikutuksiin sekä vallan problematiikkaan. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan oppimista suhteessa opintojakson tavoitteisiin ja sisältöihin. Summatiivinen arviointi perustuu opintojaksolla annettuihin näyttöihin huomioiden erilaiset arviointikäytännöt.

FI4 Totuus (2 op)

Opintojaksolla perehdytään filosofisiin teorioihin totuudesta, tiedosta, todellisuuden luonteesta ja tieteestä. Tutustutaan kielen ja merkitysten rooliin todellisuuden hahmottamisessa. Perehdytään tieteellisen ajattelun luonteeseen ja tutkimusmenetelmiin, sekä tieteellisen tiedon erityiseen laatuun. Tarkastellaan myös eri tieteiden näkökulmista kysymyksiä teorioiden ja maailman suhteesta, kielen ja maailman suhteesta sekä siitä, millaisia totuuksia eri tieteet tuottavat. Arvioidaan eri tieteiden mahdollisuuksia selittää ja ennustaa ja ymmärtää tapahtumia ja ilmiöitä. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan oppimista suhteessa opintojakson tavoitteisiin ja sisältöihin. Summatiivinen arviointi perustuu opintojaksolla annettuihin näyttöihin huomioiden erilaiset arviointikäytännöt.

Koulukohtaiset filosofian opintojaksot

FI5 Oppimäärän yhteenveto ja syventelyä (1 op tai 2 op)

Tavoitteet

- Opiskelijalle syntyy eheä kuva lukion filosofian oppimäärästä ja eri opintojaksoilla käsiteltyjen asioiden keskinäisestä suhteesta.
- Opiskelija ymmärtää syvällisemmin joidenkin lukion filosofian oppimäärään sisältyvien asioiden yksityiskohtia ja merkitystä. Syventämistä kaipaavat asiat päätetään opetusryhmässä.
- Opiskelija saa paremmat valmiudet osallistua ylioppilaskirjoituksiin.

FI6 Filosofista estetiikkaa (2 op)

Tavoitteet

- Opiskelijalle syntyy käsitys estetiikan luonteesta sekä asemasta ja suhteesta muihin filosofian osa-alueisiin.
- Opiskelija tuntee estetiikkaan liittyvät peruskäsitteet, -kysymykset sekä -vastaukset.
- Opiskelija ymmärtää estetiikkaan liittyvissä käsityksissä tapahtuneita historiallisia muutoksia.
- Opiskelijan ymmärrys filosofian kokonaisuudesta täydentyy.

Psykologia

Pakolliset opinnot

PS1 Toimiva ja oppiva ihminen (2 op)

Psykologian ensimmäinen opintojakso johdattaa psykologiaan tieteenä. Ihmisen toimintaa tarkastellaan biologisten, psyykkisten, sosiaalisten ja kulttuuristen tekijöiden kokonaisuutena. Keskeisiä teemoja ovat oppimisen taidot ja psyykinen hyvinvointi. Arviointi kohdistuu opintojakson tavoitteiden saavuttamiseen keskeisten sisältöjen soveltamista painottaen. Opiskelijalla on mahdollisuus näyttää osaamistaan monipuolisilla tavoilla. Arvioinnin yhtenä kohteena voi olla projektityö jostakin hyvinvoinnin ilmiöstä.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

PS2 Kehittyvä ihminen (2 op)

Opintojaksolla perehdytään yksilön kehitykseen elämänkulun aikana sekä kehitykseen vaikuttaviin tekijöihin erityisesti lapsuudessa ja nuoruudessa. Opintojakso tarjoaa monipuolisia välineitä eri-ikäisten ihmisten ja oman elämän ymmärtämiseen. Arviointi kohdistuu opintojakson tavoitteiden saavuttamiseen keskeisten sisältöjen soveltamista painottaen. Opiskelijalla on mahdollisuus näyttää osaamistaan monipuolisilla tavoilla. Arvioinnin yhtenä kohteena voi olla elämänkaarityö.

PS3 Tietoa käsittelevä ihminen (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan aivotoiminnan yhteyttä psyykkisiin ilmiöihin. Tarkkaavaisuuden, havaitsemisen, muistin

toiminnan ja päätöksenteon periaatteet tulevat tutuiksi. Opintojaksolla suunnitellaan psykologinen tutkimus. Arviointi kohdistuu opintojakson tavoitteiden saavuttamiseen keskeisten sisältöjen soveltamista painottaen. Opiskelijalla on mahdollisuus näyttää osaamistaan monipuolisilla tavoilla. Arvioinnin yhtenä kohteena voi olla kokeellisen tutkimuksen toteuttaminen.

PS4 Tunteet ja mielenterveys (2 op)

Keskeisiä teemoja ovat tunteet, stressi, kriisit, uni sekä mielenterveys ja sen häiriöt. Opintojaksolla harjoitellaan tiedon soveltamista oman ja muiden psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseen. Arviointi kohdistuu opintojakson tavoitteiden saavuttamiseen keskeisten sisältöjen soveltamista painottaen. Opiskelijalla on mahdollisuus näyttää osaamistaan monipuolisilla tavoilla. Arvioinnin yhtenä kohteena voi olla projektityö yhdestä mielenterveydenhäiriöstä.

PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan yksilöiden välisiin eroihin persoonallisuuden piirteissä, luovuudessa ja älykkyydessä. Yksilön toimintaa tarkastellaan persoonallisuuden, tilannetekijöiden ja kulttuurin vuorovaikutuksen näkökulmista. Arviointi kohdistuu opintojakson tavoitteiden saavuttamiseen keskeisten sisältöjen soveltamista painottaen. Opiskelijalla on mahdollisuus näyttää osaamistaan monipuolisilla tavoilla. Arvioinnin yhtenä kohteena voi olla prosessiessee.

Koulukohtaiset psykologian opintojaksot

PS6 Sosiaalipsykologia (2 op)

Tavoitteet

- Sosiaalipsykologian painopiste on ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Meistä tulee ihmisiä vain ihmisten hoivassa, otamme vaikutteita muilta ja vaikutamme toisiimme. Näitä vaikuttamisen lainalaisuuksia sosiaalipsykologia pyrkii selvittämään.

PS7 Kertausta abeille (1 tai 2 op)

Tavoitteet

- kerrata lukion psykologian opintojaksojen keskeisiä sisältöjä
- harjoitella yo-kysymyksiin vastaamista

PS8 Urheilupsykologia (2 op)

Tavoitteet

- ymmärtää motivaation, tunteiden ja tavoitteiden vaikutuksen urheilusuoritukseen
- harjoitella keskittymistä, rentoutumista, tavoitteiden asettamista, motivoitumista

PS9 Psykologinen tutkimus (2 op)

Tavoitteet

- tutustua psykologisen tutkimuksen tekemiseen
- tutustua psykologian tutkimusotteisiin sekä tiedonkeruumenetelmiin

PS10 Tunnetaidot ja stressinhallinta (2 op)

Tavoitteet

- Opiskelija ymmärtää omaan hyvinvointiinsa vaikuttavia tekijöitä

Historia

Pakolliset opinnot

HI1 Ihminen, ympäristö ja historia (2 op)

Opintojaksolla perehdytään ihmisen ja ympäristön väliseen vuorovaikutukseen, väestökehitykseen, globaalin talouden ja tekniikan kehitykseen esihistoriasta nykypäivään. Opintojaksolla harjoitellaan historiallisten lähteiden käyttöä ja tiedon tuottamista. Opiskelija voi saada tietoa edistymisestään opintojakson aikana esimerkiksi itse- ja vertaisarviointin kautta. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi aineistopohjaisena esseekokeena, ryhmämuotoisena kokeena tai erilaisina

tehtävinä. Erityisenä arvioinnin kohteena on erilaisten aineistojen tulkinta- ja tiedonhankintataidot.

HI2 Kansainväliset suhteet (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan kansainvälisen politiikan ilmiöitä, valtasuhteiden muutoksia ja kansainvälistä yhteistyötä 1800-luvun lopusta nykypäivään. Opintojaksolla syvennetään historian taitoja: monipuolisten tietolähteiden hyödyntämistä, ristiriitaisten lähteiden kriittistä arviointia eri aikoina ja historiallisen tiedon tuottamista. Opiskelija voi saada tietoa edistymisestään opintojakson aikana esimerkiksi itse- ja vertaisarvioinnin kautta. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi aineistopohjaisena esseekokeena, ryhmämuotoisena kokeena tai erilaisina tehtävinä. Erityisenä arvioinnin kohteena on lähdekritiikki.

HI3 Itsenäisen Suomen historia (2 op)

Opintojakson tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja autonomian ajan loppupuolelta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman kehittyminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan sekä poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset murrokset. Opintojaksolla perehdytään Suomen historian muuttuviin tulkintoihin ja historiallisen tiedon käyttöön. Opiskelija voi saada tietoa edistymisestään opintojakson aikana esimerkiksi itse- ja vertaisarvioinnin kautta. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi aineistopohjaisena esseekokeena, ryhmämuotoisena kokeena tai erilaisina tehtävinä. Erityisenä arvioinnin kohteena on oman historiallisen tulkinnan tuottaminen.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

HI4 Eurooppalainen ihminen (2 op)

Opintojaksolla perehdytään Euroopan kulttuurihistoriaan tutustumalla eurooppalaisen ajattelun, maailmankuvan ja sivistyksen kehitykseen antiikista nykypäivään. Keskeisiä teemoja ovat taiteen ja tieteen kehitys. Tavoitteena on myös ymmärtää tärkeimpien aatteiden merkitys historiassa ja nykypäivänä. Opiskelija voi saada tietoa edistymisestään opintojakson aikana esimerkiksi itse- ja vertaisarvioinnin kautta. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi aineistopohjaisena esseekokeena, ryhmämuotoisena kokeena tai erilaisina tehtävinä. Erityisenä arvioinnin kohteena on taito tulkita erilaisia lähdeaineistoja kontekstistaan käsin sekä muutoksen ja jatkuvuuden tunnistaminen.

HI5 Ruotsin itämaasta Suomeksi (2 op)

Opintojakso tarkastelee Suomen historiaa esihistoriasta autonomian aikaan osana Itämeren alueen historiaa. Yhteiskunnan, talouden ja ympäristön ohella kurssilla tutustutaan tavallisen ihmisen arkeen ja elämäntapaan. Lisäksi opintojaksolla huomioidaan oman lähialueen historia ja perehdytään erilaisiin tutkimusmenetelmiin. Opiskelija voi saada tietoa edistymisestään opintojakson aikana esimerkiksi itse- ja vertaisarvioinnin kautta. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi aineistopohjaisena esseekokeena, ryhmämuotoisena kokeena tai erilaisina tehtävinä. Erityisenä arvioinnin kohteena on historian tutkimusmenetelmien ymmärtäminen.

HI6 Maailman kulttuurit kohtaavat (2 op)

Opintojaksolla perehdytään kulttuurin käsitteeseen sekä Euroopan ulkopuolisten maanosien historiaan. Kurssilla käsitellään kulttuurieroja, tätä koskevan ajattelun muuttumista ja kulttuurien kohtaamista eri aikoina. Kulttuuri ymmärretään opintojaksolla laajasti ihmisen elämisen tapana. Opiskelija voi saada tietoa edistymisestään opintojakson aikana esimerkiksi itse- ja vertaisarvioinnin kautta. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi aineistopohjaisena esseekokeena, ryhmämuotoisena kokeena tai erilaisina tehtävinä. Erityisenä arvioinnin kohteena on kulttuurinen lukutaito.

Koulukohtaiset historian opintojaksot

HI7 Historiaa abeille (1 op tai 2 op)

Tavoitteet

- Kerrata ensisijaisesti pakollisten opintojaksojen keskeisiä asioita ylioppilaskirjoitusten tueksi.

HI8 Antiikin historia (2 op)

Tavoitteet

- Syventää tietämystä länsimaisesta kulttuuriperinnöstä.
- Tutustua antiikin ajan historiantutkimukseen huomioiden todellisuuden lisäksi myös tarinat.
- Tukee historian ylioppilaskokeeseen valmistautumista.

HI9 Ääriliikkeiden historiaa (2 op)

Tavoitteet

- Tunnistaa demokratian toimivuutta uhkaavia tekijöitä.
- Analysoida radikaalien poliittisten ja uskonnollisten ääriliikkeiden historiaa eri lähteistä.
- Tukee historian ylioppilaskokeeseen valmistautumista.

HI10 Konfliktien historiaa (2 op)

Tavoitteet

- Perehtyä ja syventää opiskelijoiden tietämystä 1900–2000-lukujen konflikteista.
- Korostaa lähdekriittistä analysointia.
- Tukee historian ylioppilaskokeeseen valmistautumista.

HI11 Amerikan historiaa (2 op)

Tavoitteet

- Syventää opiskelijoiden tietämystä Amerikan historian, kulttuurien ja politiikan ymmärtämiseen.
- Lähdekriittinen pohdinta.
- Tukee historian ylioppilaskokeeseen valmistautumista.

Yhteiskuntaoppi

Pakolliset opinnot

YH1 Suomalainen yhteiskunta (2 op)

Opintojakson tavoitteena on oppia tuntemaan Suomen yhteiskuntajärjestelmä, sen toimintatavat sekä omat vaikutus- ja osallistumismahdollisuudet. Opintojaksolla harjaannutetaan yhteiskunnallisen tiedon ja keskustelun seurantaan ja kriittiseen arviointiin. Opiskelija voi saada tietoa edistymisestään opintojakson aikana esimerkiksi itse- ja vertaisarvioinnin kautta. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi aineistopohjaisena esseekokeena, ryhmämuotoisena kokeena tai erilaisina tehtävinä. Tärkeä arvioinnin kohde on informaation kriittinen hallinta, esimerkiksi media-analyysin kautta.

YH2 Taloustieto (2 op)

Opintojakso johdattaa ymmärtämään talouden toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Se käsittelee asioita kansalaisten, yritysten ja valtioiden näkökulmasta. Teemoina ovat mm. julkistalouden toiminta, työn tekeminen ja yrittäminen sekä kestävä kehitys. Opiskelija voi saada tietoa edistymisestään opintojakson aikana esimerkiksi itse- ja vertaisarvioinnin kautta. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi aineistopohjaisena esseekokeena, ryhmämuotoisena kokeena tai erilaisina tehtävinä. Tärkeä arvioinnin kohde on tilastojen lukutaito.

YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma (2 op)

Opintojaksolla perehdytään Euroopan yhdentymiseen ja globalisoituvaan maailmaan. Opiskelija oppii arvioimaan kansainvälisten ilmiöiden merkitystä yksilön ja yhteiskunnan kannalta. Opintojaksolla tutkitaan ja opitaan arvioimaan eurooppalaisuuteen, Euroopan unioniin, globalisaatioon ja turvallisuuteen liittyvää ajankohtaista tietoa. Opiskelija voi saada tietoa edistymisestään opintojakson aikana esimerkiksi itse- ja vertaisarvioinnin kautta. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi aineistopohjaisena esseekokeena, ryhmämuotoisena kokeena tai erilaisina tehtävinä. Tärkeä arvioinnin kohde voi olla opiskelijan kyky tarkastella analyttisesti henkilökohtaisia ja siitä poikkeavia mielipiteitä.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

YH4 Lakitieto (2 op)

Opintojakson tavoitteena on oppia tuntemaan Suomen oikeusjärjestys, tuomioistuinlaitoksen toiminta sekä omat oikeudet, edut ja velvollisuudet kansalaisena, työntekijänä ja kuluttajana. Opintojaksolla paneudutaan arkielämän keskeisempien oikeusasioiden hoitamiseen. Opiskelija voi saada tietoa edistymisestään opintojakson aikana esimerkiksi itse- ja vertaisarvioinnin kautta. Arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi aineistopohjaisena esseekokeena, ryhmämuotoisena kokeena tai erilaisina tehtävinä. Tärkeä arvioinnin kohde on lakitiedon käsitteet, niiden hallinta sekä kyky etsiä oikeudellista tietoa.

Koulukohtaiset yhteiskuntaopin opintojaksot

YH5 Yhteiskuntaoppia abeille (1 op tai 2 op)

Tavoitteet:

- Kerrata ensisijaisesti pakollisten opintojaksojen keskeisiä asioita ylioppilaskirjoitusten tueksi.

YH6 Yrittäjyys voimavarana (2 op)

Opintojaksolla perehdytään yrittäjyyteen ja yritystoimintaan sekä suunnitellaan pienryhmässä oma liikeidea sekä kehitetään liikeidean markkinointia. Opintojakso koostuu ryhmätehtävistä. Opintojaksolla opitaan toimimaan ryhmässä, asettamaan tavoitteita ja ottamaan vastuuta niin omasta kuin ryhmän toiminnasta. Opintojakso kehittää neuvottelu- ja esiintymistaitoja sekä ongelmanratkaisukykyä. Lisäksi opintojakso edistää aktiivista kansalaisuutta ja työelämässä tarvittavien taitojen oppimista.

YH7 Kurkistuksia yhteiskuntatieteisiin (2 op)

Tavoitteet:

- Tutustua yliopistomaailmaan yhteiskuntatieteiden näkökulmasta.

YH8 Taloustiedon syventävä opintojakso (2 op)

Tavoitteet

- Antaa valmiuksia taloustieteen jatko-opintoihin
- Syventää YH2-opintojaksossa käytyjä teemoja

YH9 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen (2 op)

Tavoitteet

- Kannustaa opiskelijoita aktiivisiksi Euroopan kansalaisiksi, ottamaan selvää ajankohtaisista tapahtumista ja demokraattisesta prosessista, ajattelemaan itsenäisesti ja käyttämään aloitteentekokykyään.
- Auttaa hankkimaan kansainvälistä kokemusta ja kontakteja.

YH 10 Yhteiskuntamaantiede (1 op tai 2 op)

Opintojakso voidaan toteuttaa yhteistyössä esim. yhteiskuntaopin kanssa tai itsenäisenä maantieteen opintojaksona.

Tavoitteet:

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- huomaa yhteisiä aihepiirejä maantieteen ja yhteistyöoppiaineen kanssa,
- seuraa yhteiskunnassa ja lähialueilla tapahtuvia muutoksia,
- tiedostaa erilaiset vaikuttamismahdollisuutensa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa ja ymmärtää päätöksenteon vaiheet,
- ymmärtää päätöksenteon ja ihmisen toiminnan vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon.

Uskonto

Evangelisluterilainen uskonto

Pakolliset opinnot

UE1 Uskonto ilmiönä – juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä (2 op)

Opintojaksolla käsitellään uskontoa ilmiönä uskontotieteen näkökulmasta. Opintojaksolla tarkastellaan katsomusten yleismaailmallista luonnetta ja vaikutuksia kulttuuriin ja yhteiskuntaan. Opintojaksolla tutustutaan kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin keskeisiin piirteisiin, uskontojen yhteisiin juuriin ja niihin liittyviin ajankohtaisiin kysymyksiin. Opintojaksolla voidaan hyödyntää erilaisia arviointimenetelmiä, kuten itse-, ja vertaisarviointi, suullinen tai kirjallinen koe, esseet tai muut kurssitehtävät. Mahdollisia ovat esimerkiksi erilaiset projektit tai esitelmät, joissa tarkastellaan Lähi-idän uskontojen yhdistäviä ja erottavia piirteitä.

UE2 Maailmanlaajuinen kristinusko (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan kristinuskon syntyyn ja sen jakautumiseen eri kirkkokunniksi. Opintojaksolla perehdytään kristinuskon moninaiisiin ilmenemismuotoihin sekä erilaisten kristillisten suuntausten vaikutukseen sekä yhteiskuntaan, että kulttuuriin historiallisesti ja nykypäivänä. Opintojaksolla voidaan hyödyntää erilaisia arviointimenetelmiä, kuten yksilö-, pari- tai ryhmäkoee, esseet tai muut kirjalliset tuotokset, joissa aiheena voi olla esimerkiksi kristinuskon ilmeneminen eri maanosissa.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

UE3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (2 op)

Opintojaksolla syvennytään Intiassa, Kiinassa ja Japanissa syntyneisiin uskontoihin, kuten esimerkiksi hindulaisuuteen, buddhalaisuuteen, kungfutselaisuuteen, taolaisuuteen ja shintolaisuuteen sekä luonnonuskontojen ja uusien uskonnollisten liikkeiden keskeisiin piirteisiin. Opintojaksolla tarkastellaan uskontojen vaikutusta yhteiskuntaan ja kulttuuriin sekä niiden ilmenemistä länsimaissa. Opintojaksolla voidaan hyödyntää erilaisia arviointimenetelmiä, kuten esseet, muut kirjalliset tuotokset tai projektit, joissa tarkastellaan esimerkiksi eri uskontojen ominaispiirteitä tai vertaillaan uskontoja eri näkökulmista.

UE4 Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan monipuolisesti erilaisten katsomusten vaikutukseen ja merkitykseen suomalaisessa kulttuurissa, yhteiskunnassa ja yksilöiden elämässä. Opintojakson tavoitteena on tutustuttaa opiskelija uskonnollisuuden ja uskonnottomuuden moninaiisiin muotoihin Suomessa sekä suomalaiseen kulttuuriperintöön esimerkiksi vierailuiden kautta. Opintojaksolla voidaan hyödyntää erilaisia arviointimenetelmiä, kuten esimerkiksi itse-, ja vertaisarviointi tai erilaiset projektit kuten vapaaehtoistyön projekti. Opintojaksolla voidaan myös kirjoittaa oppimispäiväkirjaa tai tehdä tutkielmia uskonnon merkityksestä suomalaisessa yhteiskunnassa.

UE5 Uskonto taiteissa ja populaarikulttuurissa (2 op)

Opintojaksolla syvennytään monipuolisesti uskontojen vaikutukseen taiteissa ja populaarikulttuurissa. Opintojaksolla perehdytään esimerkiksi uskonnon ja taiteen väliseen suhteeseen ja uskonnon ilmenemiseen populaarikulttuurissa ja siihen, miten taiteessa ja populaarikulttuurissa ilmaistaan uskonnollisia teemoja. Opintojaksolla voidaan hyödyntää erilaisia arviointimenetelmiä, esimerkiksi yksilö-, pari- tai ryhmäkokeet tai projektityöt, joissa tarkastellaan uskonnon suhdetta taiteeseen tai populaarikulttuuriin.

UE6 Uskonto, tiede ja media (2 op)

Opintojaksolla käsitellään uskonnon ja median suhdetta monipuolisesti eri näkökulmista. Opintojaksolla syvennytään esimerkiksi uskonnon vaikutukseen mediassa, ja median vaikutukseen uskonnoissa. Opintojaksolla harjoitellaan myös uskontoon liittyvän mediasisällön tuottamista tai media-analyysin tekemistä. Opintojaksolla perehdytään myös uskonnon tutkimukseen eri tieteenalojen näkökulmasta ja ajankohtaisiin tutkimusaiheisiin. Opintojaksolla voidaan hyödyntää erilaisia arviointimenetelmiä, esimerkiksi mediaan liittyvät yksilö- tai ryhmätyöt kuten media-analyysit, mediaseurannat tai mediasisällön tuottaminen.

Koulukohtaiset evankelisluterilaisen uskonnon opintojaksot

UE7 Kertausta abeille (2 op)

Tavoitteet

- kerrata ja syventää lukion uskonnon opintojaksojen keskeisiä sisältöjä
- Harjoitellaan yo-kysymyksiin vastaamista

Elämäkatsomustieto

Pakolliset opinnot

ET1 Minä ja hyvä elämä (2 op)

Opintojaksolla perehdytään erilaisiin hyvän elämän määritelmiin ja käsitteisiin. Näiden avulla opiskelijaa ohjataan rakentamaan oma merkityksellinen näkökulmansa hyvän elämän edellytyksiin ja tekemään elämänvalintoja muita ihmisiä, eri identiteettejä ja elämäkatsomuksia kunnioittaen. Opintojaksolla tutustutaan erilaisiin maailmankuviin ja ihmiskäsityksiin, jotka perustuvat laaja-alaisesti inhimillisen itseilmaisun muotoihin filosofiasta taiteeseen. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan oppimista suhteessa opintojakson tavoitteisiin ja sisältöihin. Summatiivinen arviointi perustuu opintojaksolla annettuihin näyttöihin huomioiden erilaiset arviointikäytännöt.

ET2 Minä ja yhteiskunta (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan yhteiskunnallisten ja sosiaalisten ilmiöiden merkitystä yksilön elämänvalinnoille ja elämäkatsomukselle. Opiskelijaa ohjataan kriittisesti tutkimaan erilaisten yhteiskunnallisten toimijoiden ja rakenteiden roolia inhimillisen identiteetin rakentajina. Opintojaksolla tutustutaan aktiivisen kansalaisuuden merkitykseen ja pyritään kriittisesti arvioimaan yhteiskunnallisia näkökulmia sekä mielipiteitä mahdollisimman laaja-alaisesti. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan oppimista suhteessa opintojakson tavoitteisiin ja sisältöihin. Summatiivinen arviointi perustuu opintojaksolla annettuihin näyttöihin huomioiden erilaiset arviointikäytännöt.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

ET3 Kulttuurit (2 op)

Opintojaksolla perehdytään kulttuurin käsitteeseen ja sen moninaiseen rooliin yksilön elämässä. Tutustutaan kulttuurin tutkimukseen ja käytetään tutkimuksen näkemyksiä ja käsitteistöä kulttuurisen moninaisuuden kunnioittavaan analyysiin. Opintojaksolla harjoitellaan kulttuurisen itseilmaisun keinoja ja tarkastellaan kulttuurien välistä vuorovaikutusta. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan oppimista suhteessa opintojakson tavoitteisiin ja sisältöihin. Summatiivinen arviointi perustuu opintojaksolla annettuihin näyttöihin huomioiden erilaiset arviointikäytännöt.

ET4 Katsomukset (2 op)

Opintojaksolla perehdytään katsomuksellisiin kysymyksiin, maailmankatsomuksiin sekä niiden muotoutumiseen ja historiaan. Tutustutaan katsomusten ilmenemiseen ihmisten elämäntavoissa. Opitaan jäsentämään ja erittelemään omaan elämänkatsomukseen liittyvien uskomusten perusteita. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan oppimista suhteessa opintojakson tavoitteisiin ja sisältöihin. Summatiivinen arviointi perustuu opintojaksolla annettuihin näyttöihin huomioiden erilaiset arviointikäytännöt.

ET5 Uskonnot ja uskonottomuus (2 op)

Opintojaksolla perehdytään maailmanuskontojen sekä erilaisten uskonottomien katsomusten syntyyn, historiaan ja sisäiseen moninaisuuteen. Opitaan lukemaan, tulkitsemaan ja ymmärtämään erilaisia maailmankatsomuksia ja vertaamaan niitä omaan elämänkatsomukseen. Harjaannutaan ymmärtämään erilaisten maailmankatsomusten vaikutusta yhteiskuntaan ja ihmisten arkielämään. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan oppimista suhteessa opintojakson tavoitteisiin ja sisältöihin. Summatiivinen arviointi perustuu opintojaksolla annettuihin näyttöihin huomioiden erilaiset arviointikäytännöt.

ET6 Tulevaisuus (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan tulevaisuuden tutkimukseen, tulevaisuusskenaarioihin, utopioihin ja dystopioihin. Opitaan arvioimaan oman toiminnan merkitystä ja saadaan valmiuksia kestävän tulevaisuuden rakentamiselle. Pohditaan tulevaisuuden hyvää elämää ja ymmärretään yhteistyön merkitys. Reflektoidaan tieteen ja teknologian roolia nyky-yhteiskunnan rakentajana ja tulevaisuuden mahdollistajana sekä tieteellis-teknologisen vallankumouksen vaikutusta omaan elämänkatsomukseen. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan oppimista suhteessa opintojakson tavoitteisiin ja sisältöihin. Summatiivinen arviointi perustuu opintojaksolla annettuihin näyttöihin huomioiden erilaiset arviointikäytännöt.

Koulukohtaiset elämänkatsomustiedon opintojaksot

ET15 Elämänkatsomustietoa abeille (2 op)

Tavoitteet

- Opiskelijalle syntyy jäsentyneempi käsitys lukion elämänkatsomustiedon oppimäärästä ja eri opintojaksoilla käsiteltyjen asioiden keskinäisestä suhteesta sekä elämänkatsomustiedon suhteesta sen taustalla oleviin erityistieteisiin.
- Opiskelija saa paremmat valmiudet osallistua ylioppilaskirjoituksiin.

Terveystieto

Pakolliset opinnot

TE1 Terveys voimavarana (2 op)

Opintojaksolla luodaan kokonaiskuvaa ihmisen voimavaroista, terveyden edistämisestä sekä terveyttä määrittävistä tekijöistä, niiden yhteyksistä ja vaikutusmekanismeista. Lisäksi syvennetään ja laajennetaan ymmärrystä kehon ja mielen hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä sekä elintapojen merkityksestä terveydelle.

Opintojaksolla perehdytään keskeisiin terveyttä ja terveyskäyttäytymistä selittäviin teorioihin, malleihin ja terveyskulttuurin ilmiöihin. Arvioinnissa voidaan käyttää esimerkiksi uni-, ruoka- tai liikuntapäiväkirjan analysointia. Arviointi voi perustua esim. kokeisiin, testeihin, esseisiin, ryhmätöihin, tutkielmiin, työraportteihin. Arvioinnin kohteena voivat olla myös opiskelijan työskentelytaidot. Lisäksi voidaan käyttää vertais- ja itsearviointia.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

TE2 Terveys ja ympäristö (2 op)

Opintojaksolla perehdytään terveystieteelliseen tutkimusprosessiin, terveysviestintään ja kriittiseen lukutaitoon. Tarkastellaan psykososiaalisen ja fyysisen ympäristön merkitystä terveydelle eri näkökulmista ja pohditaan omien valintojen yhteyksiä ympäristön terveellisyydelle. Lisäksi opintojaksolla tutustutaan erilaisiin riippuvuuksiin ja niiden syntyyn, ehkäisyyn ja haittoihin. Arvioinnissa voidaan käyttää esimerkiksi media-analyysi- tai haastattelutehtäviä. Arviointi voi perustua esim. kokeisiin, testeihin, esseisiin, ryhmätöihin, tutkielmiin, työraportteihin. Arvioinnin kohteena voivat olla myös opiskelijan työskentelytaidot. Lisäksi voidaan käyttää vertais- ja itsearviointia.

TE3 Terveys ja yhteiskunta (2 op)

Opintojaksolla perehdytään terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisiin kehityslinjoihin sekä yhteiskunnan tulevaisuuden haasteisiin. Ymmärretään keskeisten tarttumattomien ja tartuntatautien riskitekijöitä, pohditaan ratkaisuja näiden ehkäisemiseksi sekä niiden merkitystä yksilölle ja yhteiskunnalle. Lisäksi opintojaksolla tarkastellaan sosiaali- ja terveyspalvelujen, itsehoidon ja omahoidon merkitystä terveydelle sekä pohditaan terveyteen liittyviä eettisiä kysymyksiä ja globaaleja terveyshaasteita. Arvioinnissa voidaan käyttää esimerkiksi ryhmätöitä. Arviointi voi perustua esim. kokeisiin, testeihin, esseisiin, tutkielmiin, työraportteihin. Arvioinnin kohteena voivat olla myös opiskelijan työskentelytaidot. Lisäksi voidaan käyttää vertais- ja itsearviointia.

Koulukohtaiset terveystiedon opintojaksot

TE4 Lukion terveystieto kokonaisuutena (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija muodostaa kokonais käsityksen terveystiedon valtakunnallisista oppisisällöistä ja kehittää vastustekniikkaansa ylioppilaskokeisiin valmistautuessaan. Opiskelija harjoittaa ylioppilaskokeessa tarvittavia taitoja ja saa täten paremmat valmiudet osallistua ylioppilaskirjoituksiin. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

TE5 Terveys ja media (1 op tai 2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan medialukutaitoa. Opintojaksolla tarkastellaan median viestien merkityksiä, tavoitteita ja vaikutuksia erityisesti terveystiedon näkökulmasta. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

TE6 Ensiaputaidot (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena on ensiaputietojen ja -taitojen vahvistaminen ja lisääminen. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

TE7 Terveiden etiikkaa (1 op tai 2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan eettistä pohdintaa erityisesti terveystiedon näkökulmista. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

TE8 Oma terveys (1 op tai 2 op)

Opintojakson tavoitteena muodostaa kokonais käsitys ja tutustua seikkaperäisesti erilaisiin terveyskäyttäytymisen taustalla oleviin teorioihin ja malleihin. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

TE9 Terveystiedon diagrammit (1 op tai 2 op)

Opintojaksolla opiskelija tutustuu erilaisiin terveystiedolle tyypillisiin diagrammeihin, harjoittelee niiden piirtämistä ja tulkintaa. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Liikunta

Pakolliset opinnot

L11 Oppiva liikkuja (2 op)

Opiskelija oppii soveltamaan liikuntataitojaan ja -tietojaan ja fyysisiä ominaisuuksiaan soveltaen niitä eri liikuntamuotoihin ja -ympäristöihin. Opiskelija saa kokemuksia yhdessä liikkumisesta, osallisuudesta ja yhteisöllisyydestä reilun pelin hengessä. Liikunnan tuoma ilo ja virkistys vahvistavat liikunnallista pätevyyttä ja myönteistä minäkuva. Arvioinnissa voidaan hyödyntää opettajan havainnointia sekä itse- ja vertaisarviointia.

L12 Aktiivinen elämä (2 op)

Opiskelijaa opetetaan ja kannustetaan liikunnallisen elämäntavan omaksumiseen, riittävän päivittäisen fyysisen aktiivisuuden saavuttamiseen sekä arkisten toimintatapojen havainnointiin myös kestävä tulevaisuus ja terveys huomioiden. Keskeisiä sisältöjä ovat fyysisten ominaisuuksien arviointi, kehittäminen ja ylläpitäminen monipuolisesti ja ergonomisesti. Arvioinnissa voidaan hyödyntää opettajan havainnointia, liikuntasuunnitelmaa sekä itse- ja vertaisarviointia.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

L13 Uudet mahdollisuudet (2 op)

Opintojakson tavoitteena on fyysisen toimintakyvyn ja koetun liikunnallisen pätevyyden edistäminen uusien liikuntamuotojen ja -lajien avulla. Arvioinnissa voidaan hyödyntää opettajan havainnointia sekä itse- ja vertaisarviointia.

L14 Yhdessä liikkuen (2 op)

Opintojakson tavoitteena on edistää opiskelijaryhmän yhteistoimintaa ja aktiivista osallisuutta. Sisältönä voi olla projektiluontoinen kokonaisuus tai muu yhdessä toteutettava liikunta. Arvioinnissa voidaan hyödyntää opettajan havainnointia sekä itse- ja vertaisarviointia.

L15 Virkistystä liikunnasta (2 op)

Opintojakson tavoitteena on tukea opiskelijan psyykkistä jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Arvioinnissa voidaan hyödyntää opettajan havainnointia, itse- ja vertaisarviointia sekä opiskelijan suunnitelmaa opiskeluvireyden ylläpitämiseksi.

Koulukohtaiset liikunnan opintojaksot

L16 Vanhojen tanssit (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan vanhoja tansseja pareja vaihdellen ja tapakulttuuria oppien, millä tuetaan opiskelijoiden keskinäistä tutustumista ja yhteisöllisyyden edistämistä. Vanhojen päivän parin ei tarvitse olla samalla koodilla. Opintojaksolle otetaan mukaan vain koulumme omia toisen vuoden opiskelijoita. Opintojakso huipentuu Vanhojen päivään. Mahdolliset kustannukset opiskelija maksaa itse.

L17 Kuntosaliharjoittelu (2op)

Opintojaksolla saat tietoa voimaharjoittelun perusteista ja kuntosaliohjelman laadinnasta sekä ohjataan toteuttamaan itse laadittua tai valmentajan laatimaa yksilöllistä kuntosaliohjelmaa säännöllisesti ja tavoitteellisesti. Opintojaksolla on mahdollista tutustua koulun ulkopuolisiin kuntosaleihin ja osittain harjoitella niissä, mutta niistä aiheutuvat kustannukset opiskelija maksaa itse.

L18 Palloilua monipuolisesti (2op)

Opintojaksolla pelataan eri pallopelejä ryhmän toiveiden mukaisesti. Opiskelija syventää osaamistaan eri palloilulajien tekniikoista ja taktiikoista sekä oppii palloilun perusasioita. Sisällöissä keskitytään erityisesti pelaamiseen. Mahdollisia lajeja ovat esimerkiksi pesä-, jalka-, kori-, lento- ja käsipallo, salibandy, amerikkalainen jalkapallo, ultimate, jääpelit.

L19 Mailapelit (2op)

Opintojaksolla pelataan eri mailapelejä ryhmän toiveiden mukaisesti. Opiskelija syventää osaamistaan eri mailapelien tekniikoista ja taktiikoista ja oppii mailapelien perusasioita. Sisällöissä keskitytään pelaamiseen. Mahdollisia lajeja ovat esimerkiksi tennis, squash, sulkapallo, padel, pöytätennis, golf. Kustannukset opiskelija maksaa itse.

L110 Laskettelu (2op)

Opintojakso toteutetaan tekemällä laskettelumatka Kuusamoon Rukalle maaliskuussa keskiviikosta lauantaihin. Laskettelu tapahtuu Rukan rinteillä itsenäisesti. Halutessaan voi saada myös opetusta opettajilta. Laskettelutaitojen syventämisen lisäksi opiskelija oppii toimimaan yhdessä muiden kanssa yhteisöllisyyttä edistäen. Majoittuminen on vanhalla kyläkoululla Rukan rinteiden lähituntumassa. Opintojakso on tarkoitettu ensisijaisesti ykkösvuoden opiskelijoille, mutta jos tilaa jää, niin muidenkin vuosikurssien opiskelijoiden osallistuminen on mahdollista. Opiskelija maksaa kustannukset.

L111 Taitoja liikkuen ja ohjaten (2op) -liikuntaa abeille

Opintojaksolla täydennetään osaamista erilaisissa liikuntamuodoissa laidasta laitaan ryhmän ja opettajan yhteisen valinnan pohjalta. Opintojaksolla on mahdollista tutustua myös liikunnan yliopisto-opintojen pääsykoevaatimuksiin. Yhdessä liikkuminen ja virkistyminen sekä taitojen kartuttaminen on opintojaksolla oleellista.

L112 Tanssia monipuolisesti (2op)

Opintojaksolla tutustutaan monipuolisesti erilaisiin tanssimuotoihin ja -lajeihin. Sisällöt valitaan yhdessä ryhmän kanssa. Tanssikouluihin ja tanssin harrastamismahdollisuuksiin tutustuminen kuuluvat osaksi opintojaksoa. Mahdolliset kustannukset opiskelija maksaa itse.

L113 Retkeilyä ja liikuntaa luonnossa (2op)

Opintojakso toteutetaan retkeilymatkalla elokuussa torstaista perjantaihin. Opiskelija oppii retkeilyn perusteita, jokaisen oikeuksia, luonnossa liikkumisen taitoja ja luontoarvoja sekä toimimaan ryhmän jäsenenä. Ensimmäisen päivän vaellamme ja toisen päivän melomme. Majoittuminen tapahtuu teltoissa. Ruoka valmistetaan itse maastossa. Melonta soveltuu kaikille taitotasosta huolimatta, mutta pääsyvaatimuksena on uimataito. Opiskelija maksaa kustannukset.

L114-21 Urheiluvalmennus (á 2 op)

Nämä opintojaksot ovat yleislukiolaisena akatemiastatuksen saaneiden opiskelijoiden urheiluvalmennuksen opintojaksoja. Tavoitteena on oman lajin taidoissa ja fyysisessä suorituskyvyssä kehittyminen kilpa- ja huippu-urheilun tavoitteiden suunnassa sekä huippu-urheilijaksi kasvaminen.

Musiikki

Pakolliset opinnot

MU1 Intro – kaikki soimaan (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija syventää omaa musiikillista identiteettiään, kehittää monipuolisesti musisointitaitojaan ja rohkaistuu käyttämään musiikkia ilmaisunsa välineenä. Opiskelija oppii käyttämään musiikkitekniologiaa tarkoituksenmukaisesti ja tutustuu musiikin vaikuttavuuteen yksilön elämässä ja yhteiskunnassa. Opiskelijan työskentelemistä ja edistymistä arvioidaan kurssin aikana annettujen näyttöjen perusteella. Arvioinnin välineinä

voidaan käyttää esimerkiksi tuntityöskentelyä, musiikkiprojekteja, kirjallisia töitä, itse- ja vertaisarvioiteja, kurssikokeita, ryhmätöitä tai muita tehtäviä.

MU2 Syke – soiva ilmaisu (2 op)

Opiskelija syventää osaamistaan valitsemisissaan musiikillisissa ilmaisutavoissa ja kehittää yhteismusisointitaitojaan ja taiteellista ilmaisuaan. Opintojaksolla perehdytään suomalaisiin ja opiskelijoiden omiin musiikkikulttuureihin ja analysoidaan niiden piirteitä ja merkityksiä. Opiskelijalla on mahdollisuus kokeilla uudenlaisia musiikillisen ilmaisun tapoja. Opiskelijan työskentelemistä ja edistymistä arvioidaan kurssin aikana annettujen näyttöjen perusteella. Arvioinnin välineinä voidaan käyttää esimerkiksi tuntityöskentelyä, musiikkiprojekteja, kirjallisia töitä, itse- ja vertaisarvioiteja, kurssikokeita, ryhmätöitä tai muita tehtäviä.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

MU3 Genre – globaali uteliaisuus (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija hahmottaa itsensä osana globaalia musiikillista maailmaa ja suhtautuu uteliaasti itselleen uusiin musiikin lajeihin. Opintojaksolla perehdytään eri musiikkityyleihin ja -kulttuureihin monipuolisesti esimerkiksi musisoimalla ja kuuntelemalla. Opiskelija ymmärtää musiikin kulttuurisidonnaisuutta ja kulttuurien välisiä kytköksiä, ja tiedostaa kulttuurien välisen vastavuoroisuuden haasteet ja mahdollisuudet. Opiskelijan työskentelemistä ja edistymistä arvioidaan kurssin aikana annettujen näyttöjen perusteella. Arvioinnin välineinä voidaan käyttää esimerkiksi tuntityöskentelyä, musiikkiprojekteja, kirjallisia töitä, itse- ja vertaisarvioiteja, kurssikokeita, ryhmätöitä tai muita tehtäviä.

MU4 Demo – luovasti yhdessä (2 op)

Opiskelija kehittää luovaa osaamistaan musiikillisessa tai taiteidenvälisessä prosessissa ja hahmottaa musiikin suhdetta muihin taiteenlajeihin, mediaan ja yhteiskuntaan. Keskeisinä työtapoina opintojaksolla voivat olla musiikkiprojektin toteuttaminen, omien musiikillisten ideoiden työstäminen, vierailut, luennot tai tiedon hankinta ja prosessointi. Opiskelijan työskentelemistä ja edistymistä arvioidaan kurssin aikana annettujen näyttöjen perusteella. Arvioinnin välineinä voidaan käyttää esimerkiksi tuntityöskentelyä, musiikkiprojekteja, kirjallisia töitä, itse- ja vertaisarvioiteja, kurssikokeita, ryhmätöitä tai muita tehtäviä.

Koulukohtaiset musiikin opintojaksot

MU5 Musiikkiprojekti (2 op)

Tavoitteet

Opiskelija

- suunnittelee ja toteuttaa itsenäisesti tai ryhmätyönä musiikillisen kokonaisuuden, joka voi olla pienimuotoinen konsertti koulussa tai koulun ulkopuolella, säveltämistä, biisintekoa, sovittamista, äänitteen tekemistä, performanssi, musiikkivideo, taiteidenvälinen teos tai muu projektiluontoinen työ.
- hyödyntää tavoitteellisesti musiikillisia taitojaan ja halutessaan kokeilee myös itselleen uusia luovan ilmaisun tapoja
- oppii suunnittelua, ryhmätyötaitoja ja vastuun ottamista taiteellisessa työskentelyssä.

MU6 Akustinen kitara (2 op tai 4 op)

Tavoitteet

Opiskelija

- oppii akustisen kitaran soittotaidon perusteet ja saa valmiudet taitojen itsenäiseen kehittämiseen
- oppii avo-, barré- ja 5- sointujen käyttöä, melodiasoittoa ja erilaisia komppeja sekä kitaran huoltoa
- löytää monipuolista, harjoittelua tukevaa ohjelmistoa
- oppii yhdessä musisoimisen kulttuuria ja saa siihen välineen

MU7 Bändi (2 op tai 4 op tai 6 op)

Tavoitteet

Opiskelija

- tutustuu monipuoliseen bändimateriaaliin kuuntelemalla, soittamalla ja/ tai laulamalla
- rohkaistuu ottamaan oman osaamisensa käyttöön ja oppii yhteistyötaitoja
- kehittyy oman instrumenttinsa osaajana ja ottaa siitä vastuuta
- harjoittelee tavoitteellisesti ja esiintyy itselleen sopivassa roolissa
- vahvistaa eri bändisoiton osa-alueita - soittamista/ laulamista, sovittamista, improvisointia ja halutessaan myös biisintekoa

MU8 Wanhojen tanssit - yhtyesoitto (2 op tai 4 op)

Tavoitteet

Opiskelija

- valmistaa bändin kanssa tanssimusiikkia Wanhojen tanssien yhteyteen
- osallistuu ohjelmiston valitsemiseen ja valmistamiseen omalla instrumentillaan
- kantaa vastuuta oman instrumenttinsa ja biisien harjoittelusta
- Saa hienon kokemuksen soitinyhtyeessä soittamisesta ja esiintymisestä

MU9 Laulu (2 op tai 4 op tai 6 op)

Tavoitteet

Opiskelija

- oppii tervettä äänenkäyttöä ja kehittää sävelkorvaansa monipuolisen lauluohjelmiston ja ääniharjoitusten kautta
- kehittää omaa persoonallista ääntään ja nauttii laulamisesta
- rohkaistuu esiintymään yhdessä muiden kanssa tai soololaulajana
- tutustuu erilaisiin laulutyyliin, syventää suhdettaan musiikkiin ja etsii omaa lauluilmaisuaan
- oppii stemmalaulua omien edellytystensä mukaisesti

Kuvataide

Pakolliset opinnot

KU1 Omat kuvat, jaetut kulttuurit (2 op)

Opintojaksolla keskitytään omaan kuvataiteelliseen tekemiseen ja tutustutaan ajankohtaisiin ilmiöihin taiteen keinoin.

Opiskelija ymmärtää kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin merkityksen omassa elämässään, globaalissa maailmassa ja historiallisena jatkumona. Opiskelija käyttää ja kokeilee monipuolisesti erilaisia työvälineitä ja menetelmiä. Opintojaksolla opitaan katsomaan, tutkimaan ja tulkitsemaan omaa ja muiden tuottamaa kuvaa. Opintojakson arvioinnin kohteena on eri muodoissa toteutettu kuvallinen työskentely.

KU2 Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt (2 op)

Opintojaksolla opiskelija tutustuu rakennetun- ja luonnonympäristön sekä muotoilun historiaan, nykyisyyteen ja tulevaisuuteen. Opiskelijan oma ympäristö on lähtökohtana tilan, paikan ja muotoilun tutkimiselle. Opintojaksolla suunnitellaan ja toteutetaan luovia materiaalikokeiluja, esim. pienoismalleja ja esinesuunnittelua. Mikä tekee tilasta

toimivan, tuotteesta kestävä? Opintojakson arvioinnin kohteena on eri muodoissa toteutettu kuvallinen työskentely.

Valtakunnalliset valinnaiset opinnot

KU3 Kuva viestii ja vaikuttaa (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää visuaalisuuden merkityksen viestinnässä. Kulttuuriperintö, nykymedia ja omat kuvat ovat kurssin keskeistä sisältöä. Opintojaksolla on mahdollista tutustua valokuvaan, elokuvaan, mainontaan, graafiseen suunnitteluun, verkkoympäristöön ja sosiaaliseen mediaan. Millainen kuva vaikuttaa, koskettaa, pysäyttää? Millaista viestiä välität? Opintojakson arvioinnin kohteena on eri muodoissa toteutettu kuvallinen työskentely.

KU4 Taiteen monet maailmat (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan eri aikoina ja eri ympäristöissä tehtyä kuvataidetta. Oman kuvantekemisen kautta tutkitaan sekä ajankohtaisia että historiallisia ilmiöitä. Opintojaksolla syvennetään myös kuvantulkinnan keinoja. Miten esimerkiksi ihmisen kuvaaminen on muuttunut aikojen kuluessa? Miten taidehistoria vaikuttaa omaan kuvalliseen ilmaisuun? Opintojakson arvioinnin kohteena on eri muodoissa toteutettu kuvallinen työskentely.

Koulukohtaiset kuvataiteen opintojaksot

KU5 Nykytaiteen työpaja (1 op tai 2 op)

Tutustumme yhdessä nykytaiteen kuviin ja ilmiöihin ja sovellamme havaintojamme omissa kuvallisissa ilmaisussamme! Harjoittelemme projektinomaista työskentelyä ja kiinnitämme erityistä huomiota omien kuvien ja ympäröivien nykytaiteen ilmiöiden väliseen suhteeseen.

KU6 Muotoilun ja kuvanveiston työpaja (1 op tai 2 op)

Opintojaksolla tutustumme muotoilun sekä kuvanveiston materiaaleihin ja työtapoihin. Muovailamme ja rakennamme kolmiulotteisia teoksia. Tavoitteena on oppia muotoiluprosessin vaiheista ja ymmärtää eri materiaalien eroja. Opintojaksolla kehitämme omaa ilmaisua ja luovaa ongelmanratkaisutaitoa!

KU7 Maalauksen työpaja (1 op tai 2 op)

Maalauksen työpajassa maalaamme eri tekniikoin ja keskitymme itseilmaisun kehittämiseen. Voit syventää osaamistasi vahvuusalueillasi tai kokeilla jotain aivan uutta! Voit tehdä pientä kuvaa tai vetää isoja vetoja leveällä pensselillä! Opintojaksolla opit lisää muodosta, sommittelusta ja väriopista itseilmaisusi tueksi.

KU8 Kuvataideprojekti (1 op tai 2 op)

Opintojaksolla opiskelija suunnittelee ja toteuttaa kuvataideprojektin, joka voi olla vaikkapa penkkarimaalaus tai -video, koulun tapahtuman visuaalisten elementtien projektimainen toteutus tai muu kuvataiteellinen projekti. Opintojakso voidaan toteuttaa itsenäisesti tai ryhmätyönä. Projektimuotoisessa työskentelyssä opiskelija hyödyntää tavoitteellisesti kuvataiteellista osaamistaan ja pääsee kokeilemaan uusia luovan ilmaisun tapoja! Tavoitteena on, että opiskelija oppii työprosessin tavoitteiden asettelua ja ajankäytön hallintaa.

Opinto-ohjaus

Pakolliset opinnot

OP1 Minä opiskelijana (2 op)

Opintojaksolla keskitytään lukion alkuvaiheeseen, orientoitumiseen ja lukio-opintojen suorittamiseen. Opintojakso toteutetaan moniammatillisesti. Jatko-opintoihin liittyviä asioita painotetaan OP1 –opintojaksolla sen mukaan kuin ne liittyvät lukio-opintojen kannalta keskeisiin kysymyksiin. OP1-opintojakson suoritettuaan opiskelija on tehnyt henkilökohtaisen opintosuunnitelman, johon sisältyy

- opiskelusuunnitelma lukioajalle
- alustava ylioppilaskirjoitussuunnitelma
- alustava jatko-opinto- ja urasuunnitelma

OP2 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus (2 op)

Opintojaksolla syvennetään ja laajennetaan tietoja jatko-opintomahdollisuuksista ja työelämästä. Opiskelija pääsee tutustumaan lukion jälkeisiin eri koulutusvaihtoehtoihin. Opiskelija saa valmiuksia tulevaisuutensa suunnitteluun. OP2-opintojakson suoritettuaan opiskelija on päivittänyt henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa. Siihen sisältyy

- opiskelusuunnitelma lukioajalle
- päivitetty ylioppilaskirjoitussuunnitelma
- päivitetty jatko-opinto- ja urasuunnitelma

Koulukohtaiset opinto-ohjauksen opintojaksot

OP3 Tutor -toiminta (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija saa valmiuksia toimia opiskelijoiden tutorina ja lukion esittelijänä koulun erilaisissa tilaisuuksissa. Opiskelija osallistuu erikseen järjestettyyn tutorkoulutukseen, jonka jälkeen käytännön työt koostuvat tutorina toimimisesta koulussa ja koulun toimintaan liittyvissä tapahtumissa. Tutorit opastavat kouluun pyrkiviä ja opintonsa aloittavia sekä järjestävät erilaisia ryhmäytymistapahtumia yhdessä ryhmänohjaajien kanssa. Tärkeä osa tutortoimintaa on koulun esittelemine peruskoulun 9. luokkalaisille ja heidän vanhemmilleen. Suoritusmerkintä edellyttää aktiivista osallistumista tutoreiden toimintaan.

OP4 Digitutor -toiminta (2 op)

Digitutorit auttavat muita opiskelijoita digitaalisen opiskeluympäristön kanssa toimimisessa. Digitutoreiden toimintaan kuuluu ohjeiden luontia ja käytännön ongelmissa avustamista. Suoritusmerkintä edellyttää aktiivista osallistumista digitutoreiden toimintaan.

OP5 OPKH -toiminta (2 op)

Opiskelijakunnan hallitus eli OPKH edustaa koko opiskelijakuntaa. OPKH:n jäsenet suunnittelevat ja järjestävät useita tapahtumia ja tempauksia lukuvuoden aikana. Suoritusmerkintä edellyttää aktiivista osallistumista opiskelijakunnan hallituksen toimintaan.

OP6 Ilmastotoiminta (2 op)

Ilmastoryhmän toimintaan osallistuvat opiskelijat suunnittelevat ja järjestävät ohjaavien opettajien tukemana erilaisia tempauksia ja pyrkivät vaikuttamaan lukiossaan esim. hävikkiruoan vähentymiseksi sekä osallistuvat vierailuihin erilaisiin kohteisiin. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Suoritusmerkintä edellyttää aktiivista osallistumista ilmastotoimintaan.

Lukiodiplomit

KULD2 Kuvataiteen lukiodiplomi (2 op)

Tavoitteet

- Moduulin tavoitteena on, että opiskelija
- antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan kuvataiteessa
- osoittaa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin osaamistaan tuottamalla, tulkitsemalla ja arvottamalla monipuolisesti kuvia
- osaa kertoa ja välittää lukiodiplomille asettamansa tavoitteet ja lähtökohdat
- osaa tuottaa taiteellisen ja visuaalisen kokonaisuuden, jonka sisällön tuottamisen ja esittämisen tavat tukevat toisiaan

- osoittaa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemusta
- osaa arvioida työskentelyprosessia ja teosta oman oppimisen näkökulmasta.

Keskeiset sisällöt

- perustuvat lukiodiplomille asetettuihin tavoitteisiin sekä valittuun tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan
- muodostuvat teoksesta sekä työskentelyprosessia, itsearviointia sekä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemusta kuvaavasta portfolioista.
-

LILD4 Liikunnan lukiodiplomi (2 op)

Tavoitteet

- Moduulin tavoitteena on, että opiskelija
- antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan liikunnassa
- pohtii monipuolisesti liikunnan merkitystä elämässään samalla kehittäen fyysistä toimintakykyään, liikunnallista erityisosaamistaan, harrastuneisuuttaan ja yhteistyökykyään.

Keskeiset sisällöt

- muodostuvat liikuntakykyisyyden, liikuntatietojen, erityisosaamisen, harrastuneisuuden ja yhteistyötaitojen sekä portfolion muodossa tehtävän itsearvioinnin muodostamasta kokonaisuudesta.
-

MELD5 Median lukiodiplomi (2 op)

Tavoitteet

- Moduulin tavoitteena on, että opiskelija
- antaa erityisen näytön mediaosaamisestaan ja harrastuneisuudestaan
- osoittaa hallitsevansa monipuolisia media- ja vuorovaikutustaitoja sekä median välineiden, ilmaisukeinojen ja mahdollisuuksien luovaa käyttöä
- osoittaa hallitsevansa informaation kriittisen valinnan, tulkinnan, arvioinnin ja jäsentelyn taitoa
- osaa analysoida omaa mediasuhdettaan ja tunnistaa median toimintaympäristön.

Keskeiset sisällöt

- perustuvat lukiodiplomille asetettuihin tavoitteisiin sekä valittuun tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan
- muodostuvat portfolion ja mediaesityksen muodostamasta kokonaisuudesta.
-

MULD6 Musiikin lukiodiplomi (2 op)

Tavoitteet

- Moduulin tavoitteena on, että opiskelija
- antaa lukioaikanaan näytön musiikillisesta erityisosaamisestaan ja erityisestä harrastuneisuudestaan musiikissa
- osoittaa musiikillista osaamistaan ja harrastuneisuuttaan valmistamalla musiikin taidollista ja tiedollista hallintaa osoittavan projektin tai kokoamalla näytesalkun lukioaikaisista musiikkiopinnoistaan ja -toiminnastaan.

Keskeiset sisällöt

- opiskelijan musiikillinen omaelämäkerta, musiikkiprojekti tai musiikillinen näytesalkku, yhteenveto ja arvioitsijoiden lausunto
- erilaiset toteutustavat ja osa-alueet

TALD7 Tanssin lukiodiplomi (2 op)

Tavoitteet

- Moduulin tavoitteena on, että opiskelija
- antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan tanssissa
- kehittää tanssillisen tehtävän myötä tanssillista osaamistaan edelleen
- kuvaa kirjallisesti tanssin opiskelupolkuun ja tanssillista kehitystään.

Keskeiset sisällöt

- tanssillisena tehtävänä soolo- tai ryhmäteos, jonka opiskelija voi suorittaa joko esiintymällä tanssijana tai tekemällä koreografian
- tanssilliseen tehtävään liittyvä kirjallinen työ
- tanssin lukiodiplomiin sisältyvä tutkielma
-

TELD8 Teatterin lukiodiplomi (2 op)

Tavoitteet

- Moduulin tavoitteena on, että opiskelija
- antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan teatterissa
- vahvistaa draamallisia ja teatteri-ilmaisullisia taitojaan sekä kartuttaa vuorovaikutuksen ja itsearvioinnin taitojaan.

Keskeiset sisällöt

- opiskelijan määrittelemä aihe joltakin teatterin alalta ja siihen liittyvä esitys
- työskentelyprosessin hallinta
- taiteellisen prosessin arviointitaidot
- taiteellisen kokonaisuuden ymmärtäminen
- teatterin keinot
- yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot
- esityksen ja portfolion muodostama kokonaisuus

Samken temaattiset opintojaksot

eTEHO (1 op)

eTEHOssa opastetaan Sammon keskuslukiossa aloittavaa lukiolaista käyttämään tietokoneettaan oppitunteja ja sähköisiä kokeita vastaavissa tilanteissa.

eTEHOn tavoitteena:

- oma kone käyttökuntoon
- verkkoympäristöihin kirjautuminen
- oman Abitti – tikun tekeminen
- Abitti – sähköinen ylioppilas- ja kurssikoealustaan tutustuminen
- Teams - yhteistyöalustaan
- Moodle - oppimisympäristöön tutustuminen
- Areena, Onedrive-tallennustilaan tutustuminen

- Oppimateriaaleihin kirjautuminen ja lisenssit kuntoon
- Digikurssiin tutustuminen
- Näppistaituriin tutustuminen
- Abittiympäristön ohjelmiin tutustumista

Opintojakson perusteella opiskelijalla on mahdollisuus tunnistaa ja harjoittaa kansalaistaitona vaadittavia digitaitoja ja hän saa tietoa toisten huomioimisesta ja turvallisesta toimimisesta sähköisissä ympäristöissä. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Kymmensormijärjestelmä (1 op)

Opiskelija harjoittelee kymmensormijärjestelmää itsenäisesti. Opintojakson tavoitteena on, että harjaantuu käyttämään tietokonettaan ergonomisesti oppitunteja ja sähköisiä kokeita vastaavissa tilanteissa ja hallitsee omaa opiskeluergonomiaa parantavan kansalaistaidon. Kymmensormijärjestelmätaito todennetaan lyhyen testin avulla. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Tampereen lukiokoulutuksen yhteiset opintojaksot

Lue (1- 2 op)

Opintojakson tavoitteena on tehostaa opiskelijan opiskelua ja oppimista sekä lisätä itsetuntemusta oppijana. Opintojakson aikana arvioidaan opiskelijan luki-taitoja ja laaditaan tarvittaessa lausunto Ylioppilastutkintolautakuntaa varten. Laajempi opintojakso (2 op) mahdollistaa lukion erityisopettajan ja opiskelijoiden intressien mukaan rakennettavan kokonaisuuden; opitaan ja harjoitellaan räätälöidysti oppimiseen liittyviä teorioita ja tekniikoita sekä opettaja- että opiskelijajohtoisesti. Jälkimmäinen tarkoittaa esimerkiksi sitä, että opiskelija perehtyy valitsemaansa oppimiseen liittyvään teemaan ja laatii siitä kirjallisen tuotoksen tai esitelmän, jonka esittää toisille sovittuna ajankohtana. LUE-opintojakso tukee yleisessä osassa kuvatulla tavalla laaja-alaisia hyvinvointiosaamisen ja vuorovaikutusosaamisen tavoitteita.

Taitava maailmankansalainen (2 op)

Kuinka pääsee tutustumaan maailmaan ja eri kulttuureihin matkustamatta mihinkään? Opintojakson aikana opiskelija perehtyy kansainvälisyyteen ja globaaleihin ilmiöihin omassa lähiympäristössään. Opiskelija oppii välttämättömiä tulevaisuustaitoja kuten kriittistä media-analyysiä, yhteiskunnan ja kulttuurisen moninaisuuden tuntemista sekä kestävän ja vastuullisen tulevaisuuden rakentamista. Opintojaksolla voi valita opintopolun oman mielenkiinnon mukaan tarjolla olevista teemoista kuten nuorten mahdollisuudet, ihmisten väliset suhteet ja ilmasto. Opiskelija pääsee kuulemaan asiantuntija-alustuksia ajankohtaisista aiheista ja tekemään niihin liittyviä tutkimustehtäviä. Lisäksi opiskelijaa kannustetaan tutustumaan vieraskieliseen nuoreen verkossa tai omassa lähiympäristössä.

TET (1-2 op.)

Tampereen lukiokoulutuksessa TET-jakso suoritetaan opiskelijan kesätyön tai opintojen ohella suoritettuna työntekijän tai muulla osoitetulla aktiivisella työelämään tutustumisella. Työelämään tutustumisesta voi saada 1-2 opintopisteen opintosuorituksen.

TDK Tiedekahvila (1–2 op)

Opiskelija osallistuu Tampereen yliopiston järjestämään Tiedekahvila-luentosarjaan. Luentoja järjestetään kerran kuukaudessa ja tekee niihin liittyvät tehtävät. 1 op:n suoritus edellyttää joko syys- tai kevätlukukauden luentosarjaan osallistumista. 2 op:n suoritus edellyttää koko lukuvuoden luentoihin osallistumista. Luennot järjestetään lähi- ja etäluentoina. Jokainen luento löytyy myös tallenteena. Opintojakso on tarjolla lukion verkkotarjottimella. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

TET Työelämään tutustuminen (2 op)

Opintojakson tavoitteena on syventää opiskelijan työelämätaitoja, kuten itseohjautuvuutta ja yhteistyötaitoja. Opintojakso tukee yhteiskunnallisen osaamisen tavoitteita. Opintojakso suoritetaan itsenäisesti omalla ajalla. Opintojakson suorittamiseen sisältyy vähintään 30 tuntia työtä ja raportointi ohjeiden mukaan. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Tampereen kaupungin lukioissa luetaan osaksi lukio-opintoja korkea-asteen oppilaitoksissa suoritettuja opintoja. Jokaisesta suoritetusta korkea-asteen opintojaksosta opiskelijalle merkitään lukio-opinnoiksi Korkea-asteen opinnot -opintojakso. Jos jokin korkeakouluopintojen opintojakso on lukion omassa opetussuunnitelmassa oleva opintojakso, merkitään kyseisen lukion opiskelijan suoritukseksi lukion oman opetussuunnitelman mukainen opintojakso. Tampereen seudun korkea-asteen oppilaitosten erityisesti lukiolaisille suunnatut opintojaksot on lueteltu liitteessä 8: Korkea-asteen opintojaksoja

DIGI Lukiolaisen digitaidot (2 op)

Opintojakson tavoitteena on syventää opiskelijan osaamista olla aktiivinen toimija lukiolaisen digitaalisessa toimintaympäristössä. Opintojakso tehdään itsenäisesti opettajan määrittämässä aikataulussa. Sen suorittaminen edellyttää opiskelijalta pitkäjänteisyyttä ja itseohjautuvuutta. Opintojakson suorittamiseen sisältyy lukion digitaaliseen toimintaympäristöön tutustuminen ja siinä toimimisen harjoittelu. Opintojakso tukee yhteiskunnallisen osaamisen tavoitteita ja vahvistaa työelämätaitoja. Osaaminen osoitetaan tekemällä vaadittava määrä opintojakson eri osa-alueisiin liittyviä tehtäviä. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

ILMA Lukiolaisen ilmasto.nyt (2 op)

Lukiolaisen ilmasto.nyt on poikkitieteellinen opintojakso ilmastonmuutoksen perusteiden oppimiseen. Tavoitteena on luonnontieteellisen taustan hallitsemisen lisäksi vahvistaa ymmärrystä ilmastonmuutoksesta syvänä inhimillisenä ja yhteiskunnallisena haasteena ja antaa tietoa siitä, kuinka ilmastonmuutosta voidaan hillitä ja kuinka ilmastonmuutokseen voidaan sopeutua. Ilmastonmuutosta tarkastellaan monesta eri näkökulmasta ja luodaan yhteyksiä näkökulmien välille. Tavoitteena on, että opiskelija osaa tarkastella eri näkökulmia, ratkaisuja, tiedonlähteitä ja ilmastonmuutoksesta käytävää keskustelua kriittisesti. Opintojaksolla suoritetaan korkeakoulutasoiseen materiaaliin liittyviä tehtäviä sekä voidaan tehdä erilaisia ryhmätöitä tai esitelmiä. Opintojakso voidaan järjestää yhteistyössä korkeakoulujen kanssa. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Urheilulinjan opetussuunnitelma

Opinnot

URVA (1-50 op) Urheiluvalmennuksen lajikohtaiset opintojaksot

Urheilulukioiden lajikohtaiset tavoitteet ja sisällöt perustuvat pääosin lajiliittojen valmennuksen linjauksiin ja lajikohtaisiin urheilijan polun kuvauksiin. Nämä yhdessä urheilulukioiden yleisten valmennuksen tavoitteiden ja sisältöjen kanssa muodostavat suomalaisen urheilulukion valmennuksen linjaukset. Opintojaksojen pituudet vaihtelevat lukioittain ja lajeittain.

Urheiluvalmennusta tukevat opintojaksot

VA01 Valmennusoppi (2 op)

Tavoitteet

- Opiskelija oppii paremmin ymmärtämään omaa valmentautumistaan.
- Opiskelija saa lisää eväitä sekä yhdessä että yksin tapahtuvan harjoittelun laadun parantamiseksi sekä itsensä kehittämiseksi urheilijana.
- Opiskelija oppii paremmin jäsentämään harjoitteluaan ja ymmärtämään paremmin harjoitteluun liittyviä tukitoimia.
- Opiskelija saa tietoa muista tavoitteelliseen urheiluun kuuluvista, mutta varsinaisen urheiluharjoittelun ja kilpailemisen ulkopuolisista, osa-alueista.

VA02 Tiedostava urheilija (1-2op)

Tavoitteet

- Laajentaa itsetuntemustaan ja selkiyttää urheilijaidentiteettiään huomioiden muut elämän roolit.
- Tiedostaa ja tunnistaa itselle tärkeitä asioita ja arvot, jotka ohjaavat tavoitteellista tapaa olla urheilija.
- Ymmärtää käsitteet havainnoiva minä ja hyväksyvä suhtautumisen
- Ymmärtää tietoisien läsnäolon (mindfulness) keskeiset periaatteet ja saa kokemuksen mindfulness-harjoitteista.
- Osaa soveltaa ja integroida tietoisien läsnäolon taitoja valmentautumisen prosessiin.
- Ymmärtää hyvään yhteistyösuhteeseen vaikuttavat vuorovaikutukselliset tekijät ja osaa ottaa näitä tekijöitä huomioon omassa valmennusryhmässään.

VA03 Urheilijan ravitseminen (1-2 op)

Tavoitteet

- Osaa määritellä suorituskyvyn ja palautumisen kannalta keskeiset ravitsemustekijät
- Ymmärtää, mitä palautumisella tarkoitetaan ja miten urheilija voi tukea sitä ruokavalion avulla
- Osaa havainnoida omaa ruokavaliotaan ja tunnistaa sen kehityskohteet
- Oppii vahvistamaan ruokavalion avulla suorituskyvynsä kehittämisen mahdollisuuksia huipulle tähtäävän harjoittelun vaatimalla tavalla
- Osaa soveltaa oppimaansa ravitsemustietoa omaan ruokavalioonsa

VA04 Urheilu ammattina (1-2op)

Tavoitteet

- opiskelija saa valmiuksia ammattiurheilijan uralle.

Viestintälinjan opetussuunnitelma

Pakolliset opintojaksot

VIK1 Perehdytys viestintään (1op)

Tavoitteet

Perehdytyskurssin tavoitteena on esitellä uusille opiskelijoille viestinnän kentän toimintaperiaatteita, osa-alueita ja toimijoita. Perehdytyskurssin tarkoituksena on, että opiskelija kokee itsenä vastuulliseksi mediakentän toimijaksi ja osaa ilmaista itseään suullisesti ja kirjallisesti. Tavoitteena on viestinnän keskeisen käsitteistön ymmärtäminen ja mediakentän hahmottaminen. Mediaa tarkastellaan sekä vastaanottajan että tuottajan näkökulmasta. Opintojaksolla tutustutaan alan opiskelumahdollisuuksiin ja työpaikkoihin.

VIK2 Journalismin perusteet (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla tutustutaan journalismin peruskäsitteisiin ja malleihin sekä analysoidaan journalismin tehtävää, toimintatapoja ja niihin vaikuttavia tekijöitä. Opiskelijat perehtyvät toimituksen ammatteihin.

VIK3 Audiovisuaalinen ilmaisu (4 op)

Tavoitteet

Opintojakson loputtua opiskelijalla tulisi olla perusvalmiudet tulkita ja analysoida valokuvaa ja videokuvaa, ymmärtää kuvallisen viestinnän perinteitä, lainalaisuuksia ja menetelmiä sekä tuntee kuvauksen peruslaitteita ja niiden käyttömahdollisuuksia.

Valinnaiset opintojaksot

VIK4 Ilmais- ja esiintymistaidon perusteet (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla pyritään luomaan ilmaisulle turvallinen ilmapiiri, jossa vuorovaikutus toimii ja opiskelija rohkaistuu laajentamaan omaa taitoaan sekä pääsee kokonaisilmaisun kehittämiseen.

VIK5 Journalismin jatkokurssi (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla kehitetään ensimmäisellä journalismin kurssilla opittuja taitoja. Tärkeää on myös oppia työskentelemään vastuullisesti toimitusyhteisön jäsenenä. Lisäksi pohditaan toimittajan eettistä ja yhteiskunnallista vastuuta.

VIK6 Valokuvauksen jatkokurssi (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla kehitetään audiovisuaalinen ilmaisu 1 -kurssilla opittuja taitoja eteenpäin. Opintojakson tavoitteena on antaa oppilaalle perustiedot valokuvalla vaikuttamisesta ja sen kritiikistä, laajentaa opittuja taitoja sekä perehtyä kuvalliseen kerrontaan.

VIK7 Videokuvauksen jatkokurssi (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla kehitetään audiovisuaalinen ilmaisu 1 -kurssilla opittuja taitoja eteenpäin. Opintojakson tavoitteena on antaa oppilaalle perustiedot videokuvalla vaikuttamisesta ja sen kritiikistä, laajentaa opittuja taitoja sekä perehtyä kuvalliseen kerrontaan. Tavoitteena on vahvistaa myös videotuotannossa olennaista ryhmätyöskentelyä ja kykyä päätöksentekoon.

VIK8 Ilmais- ja esiintymistaidon jatkokurssi (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla syvennetään ensimmäisen kurssin osaamista ja kohdennetaan huomio enemmän kohti teatteri- ja näyttämöilmaisua. Annetaan opiskelijalle mahdollisuus tuottaa ja kehittää omaa ilmaisuspektriään. Luodaan dynaamisia näyttämötilanteita, joissa opiskelija tajuaa oman paikkansa luovana esiintyvän ryhmän jäsenenä. Kehitetään opiskelijan spontaanisuutta ja heittäytymiskykyä improvisaation keinoin.

VIK9 Samke TV (1–6 op)

Tavoitteet

Opiskelijat tekevät projektina koulun omaa TV-lähetystä. Opiskelija oppii uutislähetysten rakentamisen suunnittelusta ja ideoinnista toteutukseen asti eri rooleissa. Kurssia voi suorittaa koko lukio-opiskelun ajan ja siitä saa kurssimerkinnän vuosittain suorittamansa työmäärän mukaan.

VIK10 Toimitustyö (1–6 op)

Tavoitteet

Opiskelijat tekevät projektina koulun verkkomediaa ja oppivat erilaisia toimituksen rooleja ja mediaetiikkaa.

VIK11 Vuosikirja (2 op)

Tavoitteet

Kurssilla tarkastellaan julkaisun teon periaatteita ja harjoitellaan julkaistavaksi tarkoitettujen tekstien kirjoittamista. Kurssilla toteutetaan Sammon keskuslukion vuosikirja.

VIK12 Musikaali (2–4 op)

Tavoitteet

Opintojakson tavoitteena on tuottaa oppiaineiden välisenä yhteistyönä musikaali. Musikaali koostuu kokonaisuudesta, johon kuuluu musiikin tekeminen, näytteleminen, laulaminen, soittaminen, tanssiminen, lavastaminen ja puvustaminen sekä ääni- ja valotekniikan rakentaminen ja hoitaminen esityksissä.

VIK13 Käsikirjoittaminen (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla valmistetaan luovan kokonaisuuden käsikirjoitus.

VIK14 Tapahtumatuotanto (2 op)

Tavoitteet

Opiskelija tuntee tuottajan asemaa ja tehtäviä eri kulttuuri- ja viihdetuotannon aloilla. Opiskelija ymmärtää markkinoinnin ja tiedotuksen suunnittelua ja tiedostaa sen merkitystä. Opiskelija hallitsee markkinointi- ja tiedotussuunnitelmien tekemisen perusteet. Opiskelija ymmärtää työryhmätyöskentelyn merkityksen ja kykenee toimimaan osana tuotannollista tiimiä.

VIK15 Projektikurssi (1–6 op)

VIK16 Projektikurssi (1–6 op)

VIK17 Projektikurssi (1–6 op)

Tavoitteet

Opintopisteiden myöntämisen perusteina pitää olla tarvittava määrä näyttöjä opiskelijan sitoutumisesta erilaisiin projekteihin. Projektit voivat olla yhdessä koulun ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa toteuttavia viestintäprojekteja tai esimerkiksi koulun tapahtumien dokumentointi, ääni- ja valotekniikan hoitaminen tai opettajan erikseen määrittelemä, kurssisisällöstä poikkeava suoritus.

VIK18 Studiokuvauksen lyhytkurssi (1op)

Tavoitteet

Opiskelija oppii valokuvastudiossa kuvaamisen perusteet

VIK19 Podcast-kurssi (1op)

Tavoitteet

Opiskelija oppii podcast-tuotannon perusteet.

VIK20 Mediadiplomi/MELD5 (2op)

Tavoitteet

Mediadiplomiohjelmaa opintojaksolla opiskelija tekee lukiodiplomin valitsemaltaan median alalta. Lukiodiplomityössä hän osoittaa valitsemansa median tekniikan ja ilmaisun hallintaa. Opiskelija tekee työn itsenäisesti Opetushallituksen valtakunnallisten ohjeiden pohjalta. Opettaja valvoo työskentelyprosessin etenemistä. Median lukiodiplomin perustana ovat opiskelijan lukioaikanaan suorittamat mediaan liittyvät opinnot. Diplomin suorittamisen vähimmäisvaatimuksena on 8 opintopistettä viestinnän kursseista, ja työ ajoittuu opintojen loppuvaiheeseen.

VIK21 Teatteridiplomi/TELD8 (2op)

Tavoitteet

Teatterin lukiodiplomin suorittamisessa noudatetaan opetushallituksen antamaa kansallista opetussuunnitelmaa.

Skeittilinjan opetussuunnitelma

Pakolliset opintojaksot

SKE1 Perehdytys skeittilinjaan ja skeittausharjoittelu (2op)

Tavoitteet

Opintojakson aikana opiskelija tutustuu skeittilinjan opintoihin ja harjoittelupaikkoihin.

SKE2 Audiovisuaalinen ilmaisu/VIK3 (2+2 op)

Tavoitteet

Opintojakson loputtua opiskelijalla tulisi olla perusvalmiudet tulkita ja analysoida valokuvaa ja videokuvaa, ymmärtää kuvallisen viestinnän perinteitä, lainalaisuuksia ja menetelmiä sekä tuntee kuvauksen peruslaitteita ja niiden käyttömahdollisuuksia. Tavoitteena on, että opintojakson jälkeen opiskelija hallitsee videotekniikan ja valokuvauksen perusasiat ja osaa soveltaa oppimaansa käyttäessään erilaisia laitteistoja ja käsitellä laitteistoa. Opintojaksoon sisältyy kameran, editointilaitteiston, valojen ja äänityskaluston käytön opettelua. Painotus on omakohtaisessa tekemisessä, teoriaa on asioiden alustamiseksi. Laitteisiin ja tekemiseen tutustutaan ryhmässä ja itsenäisesti pienimuotoisia harjoitustöitä tekemällä.

Valinnaiset opintojaksot

SKE3 Skeittiharjoittelu (1-10 op)

Tavoitteet

Skeittitaitojen kehittäminen ja skeittikulttuuriin tutustuminen. Opiskelija tutustuu skeittauksen harjoitusympäristöihin paikallisesti, kansallisesti ja/tai kansainvälisesti. Opiskelija suorittaa skeittiharjoittelun opintopisteitä koko lukio-opintojensa ajan. Opintojaksosta kirjataan opintopisteitä lukuvuosittain suoritettu määrä.

SKE4 Tapahtumatuotanto (2 op)

Tavoitteet

Opiskelija tuntee tuottajan asemaa ja tehtäviä skeittikulttuurin ja viihdetuotannon aloilla. Opiskelija ymmärtää markkinoinnin ja tiedotuksen suunnittelua ja tiedostaa sen merkitystä. Opiskelija hallitsee markkinointi- ja tiedotussuunnitelmien tekemisen perusteet. Opiskelija ymmärtää työryhmyöskentelyn merkityksen ja kykenee toimimaan osana tuotannollista tiimiä.

SKE5 Skeittaus ja kaupunkikulttuuri (2-6 op)

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu kaupunkikulttuuriin ja kaupunkiympäristöjen rakentamiseen. Opinnoissa huomioidaan kestävä kaupunkikehitys ja syvennyttään kaupunkikulttuuriin skeittauksen näkökulmasta. Opintojakson aikana opiskelijalla on mahdollisuus osallistua Tampereen yliopiston kestävä kaupunkikehittämisen opintoihin.

SKE6 Skeittikuvaukseen syventyminen (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla kehitetään audiovisuaalinen ilmaisu 1 -kurssilla opittuja taitoja eteenpäin. Opintojakson tavoitteena on kehittää erityisesti skeittikuvaukseen liittyviä taitoja sekä valokuvan että videokuvan osalta. Opinnoissa käytetään erilaisia julkaisukanavia.

SKE7 Projektiopinnot (1–8 op)

Tavoitteet

Opintopisteiden myöntämisen perusteina pitää olla tarvittava määrä näyttöjä opiskelijan sitoutumisesta erilaisiin projekteihin. Projektit voivat olla yhdessä koulun ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa toteuttavia skeittaukseen liittyviä projekteja tai opettajan erikseen määrittelemä, kurssisisällöstä poikkeava suoritus.